

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i.

IČ: 68081766

Sídlo: Květná 170/8, 603 00 Brno

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2025

Dozorčí radou pracoviště schválena dne: 11. května 2026

Radou pracoviště projednána dne: 6. května 2026

V Brně dne 12. května 2026

Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště:

Ředitel pracoviště: prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja, Ph.D.

Jmenován s účinností od 15. 6. 2024

Rada pracoviště s funkčním obdobím ode dne 4. 1. 2022 ve složení:

Předseda: prof. RNDr. Martin Reichard, Ph.D.

Místopředseda: prof. Ing. Marcel Honza, Dr.

Interní členové:

prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja, Ph.D.

Mgr. Veronika Gvoždíková Javůrková, Ph.D.

Mgr. Jarmila Krojerová, Ph.D.

Mgr. Milan Vrtílek, Ph.D.

Externí členové:

prof. RNDr. Michal Horsák, Ph.D. (Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta MU Brno)

prof. Mgr. Lukáš Kratochvíl, Ph.D. (Katedra ekologie, Přírodovědecká fakulta UK Praha)

prof. Mgr. Vladimír Remeš, Ph.D. (Katedra zoologie, Přírodovědecká fakulta UP Olomouc)

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2022 ve složení:

Předseda: doc. RNDr. Stanislav Kozubek, DrSc. (Biofyzikální ústav AV ČR, v.v.i.)

Místopředseda: prof. Mgr. Tomáš Albrecht, Ph.D. (Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i.)

Členové:

Ing. František Foret, DSc. (Ústav analytické chemie AV ČR, v.v.i.)

prof. RNDr. Ludvík Kunz, CSc., dr. h. c. (Ústav fyziky materiálu AV ČR, v.v.i.)

Ing. Ján Osuský (AUDIT BUSINESS SERVICE, s.r.o.)

b) Změny ve složení orgánů:

V roce 2025 nedošlo ke změnám ve složení volených orgánů.

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel

Obsah zásadních činností ředitele je stanoven v čl. 2 Organizačního řádu pracoviště a v Zákonu č. 341 o veřejných výzkumných institucích. V roce 2025 se hlavní aktivity soustřeďovaly na řešení provozních úkolů, aktuální hospodářské otázky a na koncepční rozvoj ústavu.

Mezi důležité činnosti patřily:

- zajištění realizace výzkumných projektů, hospodářských zakázek a čerpání dotací. V r. 2025 bylo na ÚBO AV ČR, v.v.i. řešeno celkem 30 výzkumných projektů, z toho 14 projektů Grantové agentury České republiky, 7 projektů Technologické agentury České republiky a dále 4 projekty koordinované ministerstvy. Dále byly řešeny projekty z Programu mezinárodní spolupráce Interreg SK-CZ, USFWS, Horizon Evropa, Visegrad Fund a Royal Society. Mimo to bylo řešeno 36 hospodářských zakázek. Celkový objem takto získaných finančních prostředků činil 61 846 tisíc Kč.
- podpora propagace činnosti ústavu (Dny otevřených dveří, Týden Akademie věd, Zoologické dny 2025, pravidelný Newsletter)
- příprava a koordinace hodnocení vědeckých týmů AV ČR
- příprava a sestavení vyrovnaného rozpočtu na r. 2026, sledování čerpání a návrhy změn k dosažení vyrovnaného hospodaření v r. 2025
- příprava projektů nákladné údržby a podání žádostí (např. projekt na opravu hlavní budovy a zahradního pavilónu v Brně)
- organizace setkání zaměstnanců a schůzek mezinárodního poradního sboru
- restrukturalizace technicko-hospodářské správy
- významné záležitosti byly projednávány ve spolupráci s Radou pracoviště (viz zápisy z jednání Rady) a v případě potřeby byly konzultovány s Dozorčí radou.

Rada pracoviště (zápisy z jednání v plném znění viz www.ivb.cz)

Zasedání 20. března 2025

Usnesení 1/2025 Rada ústavu projednala návrh na udělení prémie pro perspektivní pracovníky Lumina quaeruntur pro Barboru Pafčo a podpořila jeho podání.

Usnesení 2/2025 Rada pracoviště potvrzuje hlasování per rollam.
Jednomyslně schváleno.

Usnesení 3/2025 Rada instituce projednala rozpočet na rok 2025.
7 hlasů souhlasí s rozpočtem, jeden se zdržel.

Usnesení 4/2025 Rada instituce projednala a doporučila řediteli podat návrh na ocenění:
Wichterleho prémie – T. Nečas
Akademická prémie – M. Reichard
Jednomyslně schváleno.

Usnesení 5/2025 Rada ústavu projednala navrhované realizace přístrojového vybavení z FRM a doporučuje k financování předložené položky (celkem 2 167 889 Kč).
Jednomyslně schváleno.

Usnesení 6/2025 Rada doporučuje k navržení na dotaci oba přístroje v pořadí:

1. Fragment analyzer
 2. Hlubokomrazící box
- Jednomyslně schváleno.

Zasedání 22. září 2025

Usnesení 7/2025 Rada pracoviště potvrzuje uvedená hlasování per rollam:

1. Neuron – Reichard – 28. 4. 2025 – výsledek: jednomyslně schváleno.
2. Neuron – Pavlíčková – 28. 4. 2025 – výsledek: jednomyslně schváleno.
3. NF IOCB Tech – Fornůsková – 29. 4. 2025 – výsledek: 7 pro, 2 nehlasovali.
4. Schválení výroční zprávy – 6. 5. 2025 – výsledek: 5 pro, 4 nehlasovali.
5. Výzva MZe „ZEMĚ II“ – 30. 5. 2025 – výsledek: 8 pro, 1 nehlasoval.
6. Česko-švýcarské fondy – Lanžhot – 11. 6. 2025 – výsledek: jednomyslně schváleno.
7. MŠMT INTER-EXCELLENCE II (bilaterální projekty ČR-USA) – 4. 7. 2025 – výsledek: jednomyslně schváleno
8. TAČR – 18. 7. 2025 – výsledek: jednomyslně schváleno.
9. Tiffany R. Ernst – NWO Talent Programme: Rubicon – 22. 8. 2025 – výsledek: jednomyslně schváleno.
10. MSCA Postdoctoral Fellowship (EU) – 5. 9. 2025 – výsledek: 7 pro, 2 nehlasovali.
11. HORIZON-CL6-2025-01 (Horizon Evropa) – 11. 9. 2025 – výsledek: 8 pro, 1 nehlasoval.

Zasedání 12. listopadu 2025

Usnesení 8/2025 Rada pracoviště potvrzuje hlasování per rollam uskutečněná od posledního zasedání (PPLZ, Simons Collaborations, AOPK Šálek a regionální spolupráce AV ČR).
Jednomyslně schváleno.

Usnesení 9/2025 Rada pracoviště požaduje, aby k projednání v Radě byly předkládány všechny návrhy projektů a hospodářských smluv, které splňují alespoň jednu z podmínek:

- zahrnují finanční spoluúčast ústavu
 - mají celkový rozpočet přesahující 500 000 Kč
 - tematicky se dotýkají oblastí na hranici činnosti definované ve Zřizovací listině ústavu
- Schváleno všemi přítomnými.

Dozorčí rada

Zasedání 12. května 2025

Usnesení 1/2025 Dozorčí rada projednala a schválila Výroční zprávu o činnosti Dozorčí rady za rok 2024.

Usnesení 2/2025 Dozorčí rada projednala určení auditora účetní uzávěrky pro účetní období 2024 a jednohlasně schválila firmu RS AUDIT, spol. s r.o., Ibsenova 124/11, 638 00 Brno 38, IČO 46963421.

Usnesení 3/2025 Dozorčí rada projednala a schválila návrh stanoviska hodnocení manažerských schopností ředitele ústavu Jana Zukala s funkčním obdobím do 14. 6. 2024 a Josefa Bryji s funkčním obdobím od 15. 6. 2024, jako podklad pro návrh jejich odměn.

Usnesení 4/2025 Dozorčí rada projednala a schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření za rok 2024 a přílohu k účetní uzávěrce za rok 2024.

Zasedání 15. prosince 2025

Usnesení 5/2025 Schválení Dodatku č. 4 ke Smlouvě o nájmu mezi Ústavem biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., jako pronajímatelem a Nonou Moradpoor jako nájemcem.

Usnesení 6/2025 Dozorčí rada jednohlasně odsouhlasila a schválila Kupní smlouvu k prodeji p.č. 244/19 a p.č. 244/18 v k.ú. Studenec u Třebíče Obci Studenec.

Usnesení 7/2025 Dozorčí rada odsouhlasila a schválila Smlouvu o nájmu mezi Ústavem biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., jako pronajímatelem a Vlastimilem Hanáčkem jako nájemcem.

II. Informace o změnách Zřizovací listiny:

V roce 2025 nedošlo ke změnám Zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

1. Stručná charakteristika vědecké činnosti pracoviště

Zaměření vědecké činnosti pracoviště se v roce 2025 výrazně nezměnilo a zahrnuje následující oblasti: základní výzkum obratlovců na různých úrovních biologické diverzity (populace, druhy a společenstva). Molekulární markery ve fylogenezi, ekologii a studiu chování. Povaha biologického druhu a charakter hybridních zón. Strategie rozmnožování, populační dynamika, její modelování a prognózy. Fyziologické a behaviorální mechanismy evolučních adaptací, potravní strategie. Analýza změn a trendů ve složení společenstev. Úloha teplokrevných obratlovců a hematofágních členovců při šíření některých infekčních onemocnění a udržování ohnisek nálezů v přírodě. Vztahy volně žijících obratlovců a lidské civilizace.

2. Anotace nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti pracoviště (podle tří hlavních oblastí výzkumu)

(kompletní seznam publikačních výstupů je uveden na <http://www.ivb.cz/publikace.html>)

BIODIVERZITA

Stepi v ohrožení

Evropské ptačí druhy vázané na stepi v posledních dekádách dramaticky ubývají a patří k nejohroženějším ptačím skupinám, což vyžaduje zvýšenou pozornost vědců i tvůrců politik. Naše série tří studií se této problematice věnuje komplexně. První práce analyzuje dlouhodobé populační trendy a hlavní faktory ohrožující stepní ptáky. Druhá identifikuje klíčová ochranná opatření nezbytná pro jejich efektivní podporu. Třetí článek představuje možné budoucí scénáře vývoje stepních ekosystémů, které mohou zásadně ovlivnit přežívání jejich ptačích společenstev.

Publikace

- Pérez-Granados C, Benítez-López A, Díaz M, Gameiro J, Lenzner B, Roura-Pascual N, Gómez-Catasús J, Tarjuelo R, Barrero A, Bolonio L, Bota G, Brambilla M, Bravo C, Brotons L, Bustillo-de la Rosa D, Cabodevilla X, Búrdalo AC, Carricondo A, Casas F, Concepción ED, Constán-Nava S, Crispim-Mendes T, Giralt D, Golivets M, Latombe G, Leiva A, López-Iborra GM, López-Poveda G, Mañosa S, Martín CA, Morales MB, Moreira F, Mougeot F, Nikolov B, Olea PP, Onrubia A, Reverter M, Revilla-Martín N, Rigal S, Jiménez GR, Sáez-Gómez P, Šálek M, Salgado I, Santangeli A, Santos C, Sanz-Pérez A, Serrano D, Silva JP, Torrijo A, Traba J, Tryjanowski P, Václav R, Valera F, Vögeli M, Zurdo J, Marques AT (2025). Key conservation actions for European steppes in the context of the Post-2020 Global Biodiversity Framework. *Sustainability Science*.
- Gómez-Catasús J, Benítez-López A, Díaz M, González del Portillo D, Pérez-Granados C, Alonso JC, Arroyo B, Abril-Colón I, Barrero A, Barrientos R, Bolonio L, Bota G, Brambilla M, Brotons L, Bustillo-de la Rosa D, Cabodevilla X, Carrascal LM, Carricondo A, Casas F, Catry I, Crispim-Mendes T, Erciyas-Yavuz K, Galván I, Gameiro J, García JT, Giralt D, Illera JC, Leiva A, López-Iborra GM, Mañosa S, Marques AT, Martín CA, Medrano-Vizcaíno P, Morales MB, Moreira F, Mougeot F, Nikolov B, Olea PP, Onrubia A, Oñate-Casado J, Palacín C, Pearce-Higgins JW, Petrusková T, Reverter M, Revilla-Martín N, Rigal S, Sáez-Gómez P, Šálek M, Salgado I, Santangeli A, Sanz-Pérez A, Seoane J, Serrano D, Silva JP, Tarjuelo R, Traba J, Tryjanowski P, Uceró A, Václav R, Valera F, Vögeli M, Baškent EZ, Zurdo J, Bravo C (2025). Alarming conservation status of Western European steppe birds and their habitats: An expert-based review of current threats, traits and knowledge gaps. *Biological Conservation*, 111414.
- Pérez-Granados C, Lenzner B, Díaz M, Benítez-López A, Marques AT, Tarjuelo R, Gómez-Catasús J, Roura-Pascual N, Vögeli M, Valera F, Václav R, Tryjanowski P, Traba J, Santangeli A, Jiménez GR, Revilla-Martín N, Mougeot F, Moreira F, Morales MB, Mañosa S, López-Iborra GM, Latombe G, Golivets M, Concepción ED, Cabodevilla X, Brotons L, Bravo C, Brambilla M, Bota G, Bolonio L, Arroyo B, Zurdo J, Silva JP, Serrano D, Sanz-Pérez A, Salgado I, Šálek M, Sáez-Gómez P, Reverter M, Onrubia A, Olea PP, Nikolov B, Martín CA, López-Poveda G, Leiva A, Giralt D, Crispim-Mendes T, Casas F, Bustillo-de la Rosa D, Barrero A, Gameiro J (2025). Using scenarios for reducing uncertainties in biodiversity conservation: from global targets to European steppes. *Conservation Letters*, e13138.

Heterogenní krajina podporuje biodiverzitu

Homogenizace, tedy ztráta různorodosti krajiny, je považována za zásadní proces, který ovlivňuje biologickou rozmanitost zemědělské krajiny; odpověď jednotlivých druhových skupin na ni se však může výrazně lišit. Naše nové studie, provedené v různých typech zemědělských krajín, na různých skupinách a druzích (ptáci, zajíc polní, křeček polní) a v průběhu celého ročního cyklu jednotlivých druhů, ukazují, že heterogenita zemědělské krajiny i přítomnost nezemědělských prvků (včetně biopásů) zvyšují početnost a druhovou rozmanitost zkoumaných skupin/druhů nejen v kritických obdobích (hnízdění, přezimování), ale v průběhu celého roku. Z našich

výsledků vyplývá, že pestrá a strukturálně bohatá krajina poskytuje širší nabídku různých (např. potravních, odpočinkových, hnízdních) zdrojů, podporuje tím stabilnější populace mnoha druhů a zmírňuje tak negativní dopady intenzivního zemědělství. Výsledky týkající se celoročního významu biopásů pro biodiverzitu mají silný aplikovaný potenciál.

Publikace

- Šálek M, Kadava L, Vrána J, Mayer M (2025). Seasonal variation in bird species richness and abundance across contrasting farmland: The importance of heterogeneous and non-cropped habitats. *Agriculture, Ecosystems and Environment*, 109616.
- Šálek M, Boháč O, Cukor J, Samaš P (2025). Year-round evaluation of the conservation potential of seed-rich field margins under agri-environmental schemes for farmland birds, European hares, and common hamsters. *Ecology and Evolution*, e72492.
- Ševčík R, Cukor J, Brynychová K, Šálek M, Hruška J (2025). Agroecosystem quality as an essential driver of European hare *Lepus europaeus* population density in contrasting farmlands. *Oikos*.

Největší světová sbírka myších kmenů odvozených z přírody otevírá nové možnosti pro evoluční výzkum i biomedicínu

Myš domácí je nejpoužívanějším laboratorním zvířetem, využívaným ve více než 75% biomedicínských studií. Dosavadní výzkumy většinou pracují s klasickými laboratorními kmeny, které byly odvozeny před více jak 100 lety z omezeného počtu zakladatelů, a tedy jsou si geneticky navzájem velmi podobné. Nová sbírka tzv. divokých kmenů myši (WDS, z anglického wild-derived strains) nabízí výrazně větší genetickou i fenotypovou variabilitu. Ta odpovídá rozmanitosti, jakou najdeme i mezi lidmi. Umožňuje tak spolehlivěji testovat výzkum biologických procesů i lidských chorob.

Publikace

- Piálek J, Ďureje L, Hladlovská Z, Kreisinger J, Aghová T, Bryjová A, Čížková D, Goüy de Bellocq J, Hejlová H, Janotová K, Martincová I, Orth A, Piálková J, Pospíšilová I, Rousková L, Vošlajerová Bimová B, Pfeifle C, Tautz D, Bonhomme F, Forejt J, Macholán M, Klusáčková P (2025). Phenogenomic resources immortalized in a panel of wild-derived strains of five species of house mice. *Scientific Reports* 15, 12060.

Evoluční interakce holobiontů

Hybrid zones are common in nature and mostly form after organisms have genetically diverged during separation and then re-meet. We predicted that during separation any parasites carried by the organisms should also diverge, and therefore might form parasite hybrid zones within their host hybrid zones. We used genome admixture analysis (*diem*) to demonstrate this true of two parasites found across the European house mouse hybrid zone. The finding is not merely of academic interest: Matryoshka Hybrid Zones mean parasites can gain new function through adaptive introgression of genes across their contact, changing predictions for zoonoses and epidemics.

Publication

- Petružela J, Nürnberger B, Ribas A, Koutsovoulos G, Čížková D, Fornůsková A, Aghová T, Blaxter M, Gouy de Bellocq J, Baird SJE (2025). Comparative genomic analysis of co-occurring hybrid zones of house mouse *Parasites Pneumocystis murina* and *Syphacia obvelata* using genome polarisation. *Molecular Ecology* 34, e70044.

The shapes of clines

Clines have a central place in speciation studies. Cline locations delimit taxon boundaries, cline widths scale with barrier strength, and the shapes of clines (smooth or stepped) suggest whether species barriers are mono- or polygenic. How cline shapes vary along chromosomes therefore forms part of the genome's species barrier landscape. In this review for a special issue on the genomics of speciation we point out that the influence of the form of dispersal on cline shape has largely been ignored. We develop simple but exact cases showing that shape matters, and demonstrate how ignoring cline shape will lead to misinference in widely used genome inference software.

Publication

- Baird SJE, Daley N (2025). The shapes of clines and wavefronts. *Molecular Ecology* 34, e70109.

Detecting barriers to geneflow helps us understand speciation

For several decades it was believed that locating barriers to geneflow across hybrid zones informed us about the nature of speciation between taxa. Advances in sequencing technology led to the rise of an opposing view: current barriers to geneflow were only current – signal of initial speciation barriers is lost or overwritten over time. The 'evidence' for this view was a lack of correlation between barriers detected in lab crosses and genomic data analyses. There is however an alternative explanation for finding no correlation: poor analysis. We compared cutting edge coalescent and admixture genomics analyses of a butterfly hybrid zone and showed that (with good analysis) old and current barriers are highly correlated, vindicating the study of barriers to geneflow in hybrid zones as an insight to speciation.

Publication

- Ebdon S, Laetsch DR, Vila R, Baird SJE, Lohse K (2025). Genomic regions of current low hybridisation mark long-term barriers to gene flow in scarce swallowtail butterflies. *PLoS Genetics* 21, e1011655.

Rákosnička z nitra Konga odhaluje překvapivé biogeografické spojení se západní Afrikou

Výzkum afrických žab rákosniček (rod *Hyperolius*) přinesl překvapivý objev: vzácná rákosnička *H. sankuruensis*, dosud známá jen z jediné lokality v centru Konžské pánve, je blízce příbuzná se západoafrickými druhy. Podrobná analýza jaderné a mitochondriální DNA spolu s morfologií ukázala, že tři geograficky oddělené poddruhy příbuzného druhu *Hyperolius concolor* se liší natolik, že byly povýšeny na samostatné druhy. Tím se významně zvýšil počet uznávaných druhů rodu a odhalila se nečekaná biogeografická vazba populací vzdálených tisíce kilometrů. Studie zároveň upřesnila složení jedné z hlavních vývojových větví uvnitř rodu. Výsledky ukazují, že Afrika stále skrývá řadu přehlížených druhů obojživelníků a nečekané evoluční souvislosti.

Publikace

- Nečas T, Kielgast J, Chinemerem IG, Rödel M-O, Dolinay M, Gvoždík V (2025). The phylogenetic position of *Hyperolius sankuruensis* (Anura: Hyperoliidae) reveals biogeographical affinity between the central Congo and West Africa, and illuminates the taxonomy of *Hyperolius concolor*. *Zoological Journal of the Linnean Society* 203, zlae046.

Nový druh rypoše lysého

Rypoš lysý (*Heterocephalus glaber*) byl tradičně považován za jediný druh svého rodu. Analýza genomických dat nasbíraných napříč jeho areálem však odhalila existenci tří výrazně odlišných evolučních linií. Zvláště jedna z nich, identifikovaná jako *H. phillipsi*, je od druhých dvou (*H. g. glaber* a *H. g. ansorgei*) velmi odlišná – oddělila se již před 4,1 mil. let, vyznačuje se odlišnou morfologií zubů a vyskytuje se ve zvláště náročných klimatických a půdních podmínkách. Vzhledem ke vzrůstajícímu využití rypoše lysého v evolučním a biomedicinském výzkumu, otvírá objev jeho nového druhu nečekané perspektivy napříč biologickými obory.

Publikace

- Uhrová M, Mikula O, Bryja J, Frýdlová P, Zemlemerova ED, Elmi HSA, Štolhoferová I, Tymlová V, Maštera V, Frynta D, Lavrenchenko LA, Šumbera R (2025). More than one species of the naked mole-rat, a new biomedical model. *Communications Biology*.

Objev a popis jednoho z nejmenších savců světa v etiopských horách

Studium malých savců je často problematické, protože je obtížné získat jejich biologický materiál, nedají se odchytnout standardními metodami a mají limitované množství znaků, kterými se dají jednotlivé druhy odlišit. Ve spolupráci s americkými, ruskými a etiopskými kolegy se podařilo nashromáždit a analyzovat unikátní materiál miniaturních bělozubek (hmyzožravci) z Etiopské vysočiny a objevit a popsat nový druh, odlišný morfologicky i geneticky, který patří mezi nejmenší savce světa (váží jen 3 gramy). Výzkum, ke kterému byly použity i genomické analýzy staré muzejní DNA, tak opět dokládá jedinečnou biodiverzitu Etiopie a urgentně volá po její ochraně.

Publikace

- Craig EW, Bryjová A, Bryja J, Meheretu Y, Lavrenchenko LA, Kerbis Peterhans JC (2025). Dwarves in high mountains: a new species of miniature shrew of the genus *Crocidura* (Mammalia: Soricidae) from Ethiopia. *Journal of Vertebrate Biology* 74, 25031.

Míra přežívání rysa ostrovida v člověkem silně pozměněné krajině Evropy

Náš výzkum se zaměřil na přežívání jedinců rysa ostrovida (*Lynx lynx*) a na příčiny jejich úmrtí, ať už přirozené, nebo antropogenní. Výsledky byly získány analýzou dat o osudu 681 telemetricky sledovaných jedinců rysa v různých částech Evropy. Studie ukazuje, že přežívání rysa je výrazně ovlivněno lidskou činností. Více než polovina úhynů souvisí s člověkem (cca 60-65%), zatímco přirozené příčiny úmrtí tvoří pouze zhruba 10-15% případů. Nelegální zabíjení bylo hlavní příčinou úmrtnosti (33,8%), a to jak v zákonem chráněných populacích, tak v populacích, kde je rys loven (8,6%, resp. 7,0% ročně). Výsledky ukazují, že ani zákonná ochrana nemusí sama o sobě zajistit dlouhodobé přežívání druhu, což je klíčové pro další ochranu a management v národním i mezinárodním kontextu.

Publikace

- Premier J, Bastianelli M, Oeser J, Anders O, Andrén H, Aronsson M, Bagrade G, Belotti E, Breitenmoser-Würsten C, Bufka L, Černe R, Červený J, Drouet-Hoguet N, Ďula M, Fuxjäger C, Herdtfelder M, Hočevár L, Jędrzejewski W, Kont R, Koubek P, Kowalczyk R, Krofel M, Krojerová-Prokešová J, Kubala J, Kusak J, Kutal M, Linnell JDC, Mattisson J, Middelhoff TL, Melovski D, Molinari-Jobin A, Odden J, Okarma H, Ornicans A, Pagon N, Persson J, Schmidt K, Sindičić M, Slijepčević V, Tám B, Zimmermann F, Kramer-Schadt S, Heurich M (2025). Survival of Eurasian lynx in the human-dominated landscape of Europe. *Conservation Biology*, e14439.

Rekolonizace nebo invaze? Původ nově vzniklých populací bobra v Bulharsku zjištěn analýzou environmentální DNA

Díky repatriacím a přirozenému šíření se v posledních desetiletích stal bobra evropský (*Castor fiber*) znovu součástí fauny mnoha evropských zemí. V Evropě byl však místy introdukován i bobra kanadský (*Castor canadensis*). Čeští výzkumníci se podíleli na první genetické studii původu bobrů zaznamenaných v severním Bulharsku kolem roku 2020, poté co byl druh v této zemi po desítky let považován za vyhynulý. DNA byla získána z vody a ze štěpin po bobřím okusu. Všechny analyzované sekvence náležely druhu *C. fiber* a naznačují přirozené šíření z Rumunska, kam byli dříve introdukováni jedinci z Bavorska, původně pocházející ze Skandinávie, Francie, Ruska a Polska.

Publikace

- Bobeva A, Nikova P, Borissov S, Koshev Y, Todorov V, Dimitrova B, Ignatov M, Rolečková B, Uhlíková J, Kachamakova M (2025). Recolonisation or invasion? First insights into the origin of the newly established beaver populations in Bulgaria using eDNA. *Journal of Vertebrate Biology*, 24119.

Role pohlavních chromozomů při rekonstrukci demografické historie jelena evropského

Pohlavní chromozomy se svými dědičnými vlastnostmi liší od nepohlavních chromozomů (autosomů), a mohou proto přinášet cenné informace o minulém vývoji populací. Výzkum se zaměřil na jelena evropského (*Cervus elaphus*), jednoho z mála euroasijských býložravců pozdně pleistocenní megafauny. Analýza 144 celých genomů ukázala, že X chromozom zachycuje starší populační strukturu lépe než autosomy. To souvisí s jeho specifickým způsobem dědičnosti a omezeným přenosem genů při migraci samců. Výsledky pomáhají lépe porozumět vývoji populací během poslední doby ledové a mají význam jak pro evoluční výzkum, tak pro ochranu druhů.

Publikace

- de Jong MJ, Anaya G, Niamir A, Pérez-González J, Broggin C, del Pozo AM, Nebenfuehr M, de la Peña E, Ruiz-Olmo J, Seoane JM, Vedel G, Barboiron A, Bartoš L, Buzan E, Carden RF, Darchiashvili G, Frantz AC, Gačić D, Gérard A, Gort-Esteve A, Guillaumat E, Hantschmann A, Hemami M, Höglund J, de Jong JF, Karaiskou N, Kerdikoshvili N, Kern C, Konjevic D, Koubek P, Krojerová-Prokešová J, McDevitt AD, Merker S, Pellerin M, Pfenninger M, Røed KH, Saint-Andrieux C, Sarigol F, Sykut M, Triantafyllidis A, Pemberton J, Saarma U, Iacolina L, Niedziałkowska M, Zachos FE, Carranza J, Janke A (2025). Red deer resequencing reveals the importance of sex chromosomes for reconstructing Late Quaternary events. *Molecular Biology and Evolution*, msaf031.

EVOLUČNÍ EKOLOGIE

Rušení satelitní navigace v konfliktních oblastech vážně narušuje sledování volně žijících živočichů

Studie prokázala, že úmyslné rušení a falšování satelitních navigačních signálů v oblastech ozbrojených konfliktů zásadně zkresluje data z GPS vysílačů používaných při výzkumu živočichů. Analýzou pohybu různých druhů ptáků jsme doložili systematické chyby v poloze, často přesouvající pozice na vzdálená letiště. Tyto chyby znemožňují správné vyhodnocení přesunů, úmrtnosti i ohrožení tažných druhů. Výsledky upozorňují na podceňované riziko výzkumu migrace živočichů a mají zásadní význam pro ochranu ohrožených druhů i mezinárodní spolupráci v době narůstajících konfliktů.

Publikace

- Jiguet F, Mayrose A, Piha M, Efrat R, Seimola T, Sapir N, Timonen S, Wasserlauf Y, Besnard A, Bocher P, Kölzsch A, Lehtikoinen A, Monnet A, Procházka P, Perlman Y (2025). GNSS spoofing in conflict zones disrupts wildlife tracking and hampers research and conservation efforts. *Nature Communications* 16, 1199.

Barva ovlivňuje načasování aktivity u ještěrky obecné

U ještěrky obecné jsme zjistili, že hřbetní barva neurčuje tělesnou teplotu, ale ovlivňuje čas, kdy se zvíře stává aktivním. Tmavší a sytější zbarvení jedinci vycházejí dříve, hlavně v chladných podmínkách. Výsledek vychází z dlouhodobého sledování dvou populací ještěrek, měření jejich teplot a fotografické analýzy zbarvení. Ukazuje, jak se ještěrky přizpůsobují měnícím se podmínkám, a přispívá k pochopení, jak zbarvení pomáhá ektotermům využívat rozdílná časová okna a snižovat konkurenci v prostředí.

Publikace

- Sau S, Smolinský R, Hiadlovská Z, Martínková N. 2025. Colour-driven activity adjustments mediate thermoregulation in sand lizards. *Journal of Vertebrate Biology* 74, 25046.

Celogenomová analýza odhalila mechanismus evoluce mimetických vajec parazitických kukaček

Kolaborativní výzkum odhalil vzácný genetický mechanismus stojící za klíčovou evoluční adaptací parazitických kukaček – mimikry jejich vajec. Celogenomová analýza rozsáhlého souboru vzorků krve kukačky obecné z celého jejího hnízdního areálu poprvé experimentálně potvrdila dlouho diskutovanou hypotézu, že geny odpovědné za zbarvení kukaččích vajec jsou lokalizovány výhradně v samičí části genomu, konkrétně na pohlavním chromozomu a v mitochondriální DNA.

Publikace

- Merondun J, Fossøy F, Meshcheryagina S, Atkinson P, Bachurin G, Bulyuk V, Fenchuk V, Golovatin M, Hewson C, Honza M, Markovets M, Moskát C, Owens GL, Procházka P, Red'kin Y, Rutila J, Šulc M, Thorup K., Stokke BG... Wolf JBW (2025). Genomic architecture of egg mimicry and its consequences for speciation in parasitic cuckoos. *Science* 390, 527–532.

Použití umělé inteligence k odhalení vajec vnitrodruhových hnízdních parazitů ptáků

Výzkum vnitrodruhového hnízdního parazitismu je obtížný, protože jeho spolehlivé odhalení dosud vyžadovalo časově i finančně náročné genetické analýzy. V naší studii jsme proto testovali, zda lze parazitická vejce rozpoznat podle jejich vzhledu. Porovnali jsme schopnost lidí s automatickým modelem strojového učení. Model, který výrazně překonal lidské hodnocení, včetně zkušených ornitologů, tak nabízí praktický a volně dostupný nástroj pro budoucí výzkumu vnitrodruhového hnízdního parazitismu.

Publikace

- Hughes AE, Mari L, Troscianko J, Jelínek V, Albrecht T, Šulc M (2025). A machine learning approach to facilitate parasitic egg identification in a conspecific brood parasite. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences* 292, 20252085.

Zvýšená ostražitost na hnízdě jako adaptivní strategie vůči různým predátorům

Pomocí experimentů a analýzy přirozených zvuků v okolí hnízd rákosníka velkého jsme zjistili, že samice reagují se stejnou ostražitostí na hlas kukačky, dravců i neškodných druhů, a to bez ohledu na míru parazitismu v dané oblasti. Místo rozlišování specifických typů hrozeb si ptáci udržují stálou zvýšenou pozornost vůči jakýmkoliv zvukům. Tento mechanismus „generalizované akustické bdělosti“ představuje adaptivní strategii, jak čelit mnohočetným rizikům od parazitů, predátorů i jiných narušitelů.

Publikace

- Honza M, Capek M, Czyż B, Trnka A, Večeřová G, Samaš P (2025). Hypervigilance as an adaptive strategy to multiple risks in a songbird. *Behavioral Ecology*, araf139.

Genetická analýza párovacího systému parazitických peřovců

Sociální a párovací systém parazitů rodičovské péče je silně ovlivněn jejich specifickou životní strategií. V naší studii jsme využili kombinace genetických analýz snůšek parazitovaných hostitelů a matematického modelování k rekonstrukci možného vícenásobného rodičovství snůšek peřovců kukaččích. Zjistili jsme, že téměř polovina snůšek zahrnovala potomstvo více než dvou partnerů. Zachytili jsme případy vícenásobné paternity, vícenásobné maternity, i sdílení jednoho hostitele dvěma různými páry peřovců. Naše výsledky nejen ukazují, jak je možné nepřímo pozorovat reprodukční chování druhů se skrytým způsobem života, ale také jak složitý reprodukční systém mohou hnízdní parazité mít.

Publikace

- Zimmermann H, Sefc KM, Blažek R, Bartáková V, Bryjová A, Katongo C, Koblmüller S, Reichard M (2025). Mixed parentage broods indicate group spawning in the brood parasitic cuckoo catfish. *Molecular Ecology* 34, e17692.

Populační genomika anuálních halančíků v Tanzanii

Východní část Tanzanie je místo s největší diverzitou anuálních halančíků rodu *Nothobranchius*. Tato studie nám umožnila pochopit některé nevyřešené fylogenetické vztahy mezi těmito drobnými rybami z dočasných tůní východoafrické savany. Ukázala také, že v rovníkové vlhčí oblasti jsou populace halančíků mnohem méně strukturovány hlavními toky velkých řek, než je tomu v subtropických oblastech jejich výskytu. U mnoha druhů se ukázalo, že současný taxonomický pohled nevystihuje genetickou variabilitu jednotlivých linií.

Publikace

- Bartáková V, Bryjová A, Polačik M, Alila DO, Nagy B, Watters B, Bellstedt D, Blažek R, Žák J, Reichard M (2025). Phylogenomics and population genomics of *Nothobranchius* in lowland Tanzania: Species delimitation and comparative genetic structure. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 208, 108357.

Nepřímá metoda pro studium stárnutí rybích gonád

Stárnutí je heterogenní proces – každý orgán stárne jinou rychlostí. Nalezení spolehlivých a nedestruktivních ukazatelů stárnutí je významným krokem při výzkumu tohoto fenoménu. My jsme studovali buněčné stárnutí u halančíka tyrkysového (modelového rybiho druhu) a zjistili jsme, že změny v metylaci DNA a v délce telomer v ploutvích (kde lze tkáň snadno nedestruktivně

vzorkovat) dobře odráží změny v gonádách. To umožní odhadnout míru stárnutí buněk v gonádách bez nutnosti rybu usmrtit a v budoucnu tak testovat vliv stárnutí rodičů na potomstvo.

Publikace

- Vrtílek M, Kromerová A, Dianat M, Fojtová M, Čížková D, Fajkus J (2025). Fins as a reliable surrogate tissue for age-related changes of telomeres and DNA methylation in gonads of a short-lived fish. *Biogerontology* 26, 195.

Odpovědi obojživelníků na nepředvídatelné změny prostředí

Studie ukazuje, že náhodné výkyvy teploty a dostupnosti potravy mění růst a chování mláďat čolků. V laboratorním experimentu jsme sledovali jejich růst, metabolismus a aktivitu a zjistili, že jednotlivci se výrazně liší ve své schopnosti reagovat na teplotu. Tento objev pomáhá lépe předvídat, jak budou obojživelníci v ČR i ve světě zvládat rostoucí nepředvídatelnost prostředí vlivem změny klimatu.

Publikace

- Gvoždík L, Šugerková M, Ďureje L, Boukal DS (2025). Stochastic variation in temperature and food availability impacts growth, but not metabolic rate and exploration in a juvenile amphibian. *Functional Ecology* 39, 3405-3416.

Vliv kombinovaných stresorů prostředí na larvální vývoj a chování obojživelníků

Studie ukazuje, že kombinace biotických a abiotických stresorů odlišně ovlivňuje larvální vývoj a chování dvou druhů čolků. Pomocí experimentu v polopřirodních podmínkách bylo zjištěno, že simulované vysychání urychluje vývoj larev, zatímco přítomnost jiného druhu ovlivňuje jejich velikost a následné chování mladých jedinců. Výsledky pomáhají lépe předvídat reakce obojživelníků na změny prostředí a přispívají k ochraně jejich populací jak v ČR, tak i ve světě.

Publikace

- Tahalová K, Šugerková M, Gvoždík L (2025). Varying thermal dependence of life history traits predicts responses to environmental change in aquatic amphibian larvae. *Freshwater Biology*, e70007.

Ptačí predátoři a globální selekce na zbarvení hmyzu

V globálně replikovaném experimentu na 21 lokalitách na šesti kontinentech jsme testovali, jak komunity ptačích insektivorů a světelné podmínky formují selekci na kryptické vs. výstražné zbarvení motýlů. S využitím 15 018 papírových motýlích atrap jsme zjistili, že výstražné signály prosperují při nízké intenzitě predace, zatímco kryptické maskování je výhodné za nízkého osvětlení a když jsou kryptické druhy motýlů v komunitě vzácné. Neexistuje tedy jednoznačně výhodná strategie a ochranná funkce zbarvení závisí na ekologickém kontextu.

Publikace

- Medina I, Exnerová A, Daňková K, Penacchio O, Sherratt TN, Albrecht T, Badiya S, Janke Bosque R, Brown H, Burdfield-Steel E, Cain KF, Rouco Carcedo R, Chiari Y, Esquivel C, Guilherme Ferreira R, Franklin AM, Garvey A, Guchu S, Hastings BT, Hotová-Švádová K, Hwang Y, Kang C, Kasaya J, Kelley J, Kim Y, Kunte K, Daetto-Liberato F, Loeffler-Henry K, Marques Lopez V, MacKay-Dietrich C, Mappes J, De Mársico MC, Nawge V, Njoroge P, Nokelainen O, Pal A, Paul A, Posonty R, Raška J, Reboreda JC, Rojas Ripari JM, Rowland HM, Sabio MdIN, Salazar C, Salgado-Roa FC, Stephens Cárdenas SA, Szabo A, Mongui Torres JP, Troscianko J, Truhlářová M, Umbers KDL, Venton M, Vitasovich M, Wang LY, Weil SS, Allen WL (2025). Global selection on insect antipredator coloration. *Science* 25, 1336–1341.

Afrotropickým pěvci rostou primární letky rychleji než evropským

U 132 evropských a afrotropických druhů pěvců (30+ čeledí) jsme porovnali rychlost růstu a kvalitu křídelních a ocasních per. Napříč fylogenezí afrotropičtí pěvci rostou primární letky rychleji, zatímco ocasní pera pomaleji. Ruční letky jsou kvalitnější než ocasní a jak růst, tak kvalita perí souvisí spíš se zeměpisnou šířkou hnízdění než s místem pelichání. Výsledky naznačují vazbu investic do růstu perí na life-history strategii spojenou se zeměpisnou šířkou hnízdění a konvergentní evoluci těchto znaků napříč pěvčími liniemi.

Publikace

- Horák K, Kotasová Adámková M, Tomášek O, Kauzál O, Kauzálová T, Mani FT, Chi EJ, Albrecht T (2025). Afrotropical passerines grow wing feathers faster than their European counterparts. *Zoological Journal of the Linnean Society*, zlaf123.

Nová metoda uchovávání vzorků pro hematologické analýzy při terénním výzkumu

Stanovení počtů červených a bílých krvinek je pro ekologické studie cenné, ale využití v terénu limituje nutnost uchovávat krev v křehkých skleněných baňkách a analyzovat ji v den odběru. Na zebřičce pestré jsme ověřili, že krev v roztoku Natt-Herrick poskytuje spolehlivé výsledky i při odběru vzorků do odolných plastových zkumavek a že informace o počtech krvinek zůstává zachována i po 18 měsících skladování. Možnost využít plastové zkumavky a dlouhodobé skladování zvyšuje proveditelnost hematologických studií i v náročných terénních podmínkách.

Publikace

- Janča M, Knotková Z, Kauzál O, Albrecht T, Tomášek O (2025). Increasing feasibility of total blood cell count analysis in field studies: Effects of plastic tubes and storage duration. *Comparative Biochemistry and Physiology, Part A*, 304, 111834.

OBECNÁ EKOLOGIE

Energetické náklady probouzení netopýrů z hibernace

Netopýři mírného pásma využívají k přežití nepříznivého zimního období hibernaci. Každé probouzení ze strnulosti je pro ně energeticky extrémně náročné a náš výzkum prokázal, že nákladnější je zejména pro malé druhy netopýrů. Ohřev během probouzení probíhá u všech druhů stejně rychle, ale menší druhy spotřebují relativně (přepočteno na velikost) větší objem energetických zásob. To vede k tomu, že velké druhy netopýrů si mohou dovolit vyšší úroveň přeletové aktivity během období zimního období a mohou přežít i případné rušení člověkem na rozdíl od malých druhů. Tato zjištění napomáhají nastavit ochranu a management významných zimovišť netopýrů nejen v České republice.

Publikace

- Mrhálek P, Bachorec E, Zukalová K, Dundarova H, Zukal J (2025). Not hibernation ecology, but size matters – arousal metabolism of European bats in caves. *Canadian Journal of Zoology* 103, 1–9.

Faktory ovlivňující patogenní zátěž u netopýrů

Naše výzkumy koronavirů a netuberkulózních mykobakterií u netopýrů potvrzují, že jsou vektory řady patogenů se zoonotickým potenciálem. U virové infekce (Hibecovirus CoV-2B) se nám podařilo prokázat nižší kondici infikovaných jedinců a změnu střevního mikrobiomu, který

s rostoucí intenzitou infekce postupně ztrácel rozmanitost, což svědčí o tzv. dysbióze. U NTM byla závažnost infekce ovlivněna pouze emisní zátěží lokalit, která snižuje funkčnost imunitního systému netopýrů. Vliv dalších faktorů jako jsou struktura krajiny, klima nebo geochemické parametry zjištěn nebyl. Tyto výsledky doplňují naše znalosti epidemiologie a možných zdravotních dopadů infekcí přenášených netopýry.

Publikace

- Melville DW, Meyer M, Risely A, Wilhelm K, Baldwin HJ, Badu EK, Nkrumah EE, Opong SK, Schwensow N, Tschapka M, Vallo P, Corman VM, Drosten C, Sommer S (2025). *Hibecovirus* (genus *Betacoronavirus*) infection linked to gut microbial dysbiosis in bats. *ISME Communications* 5, ycae154.
- Zukal J, Kotuc M, Konečný O, Ulmann V, Geršl M, Hromkova L, Šafář J, Zukalová K, Pavlík I (2025). The role of environmental factors in presence of non-tuberculous mycobacteria in *Myotis myotis* summer shelter guano. *Science of the Total Environment* 973, 179116.

Evoluce pouštních netopýrů čeledi Rhinopomatidae

Studie přináší komplexní fylogenetickou analýzu čeledi Rhinopomatidae založenou na sekvencích DNA jednoho mitochondriálního a čtyř jaderných genů. Reviduje evoluční vztahy v čeledi a identifikuje nečekanou genetickou příbuznost morfologicky významně odlišných druhů ve východní Africe i genetickou odlišnost morfologicky podobného, potenciálně pro vědu nového druhu, v západní Africe. Svojí fylogenetickou strukturou jsou Rhinopomatidae zajímavým modelem pro pochopení evolučních procesů u netopýrů.

Publikace

- Uvzıl M, Vallo P, Benda P (2025). Molecular phylogeny of mouse-tailed bats (Chiroptera: Rhinopomatidae): Evolutionary insights into a desert-dwelling family. *Zoologica Scripta* 54, 800–816.

Kolonizace nově budovaných tůní rybami

Budování tůní pro podporu bezobratlých a obojživelníků je běžným opatřením pro obnovu mokřadů. Ačkoliv jsou ryby v takových tůních nežádoucí, náš výzkum ukázal, že tůně jsou často a velmi rychle obsazovány především invazními druhy ryb; silný vliv má hlavně úmyslné vysazování. Působením invazních ryb pak klesá kvalita vody i množství submerzní vegetace, což negativně ovlivňuje ostatní organismy, a tůně pak ztrácí svůj původní účel. Výsledky přispějí ke změně vnímání nových tůní jako univerzálního prostředku obnovy mokřadů a mají tak uplatnění v aplikované ochraně přírody.

Publikace

- Janáč M, Bojková J, Hnilička M, Jurajda P, Palupová E, Šlapanský L, Sychra J (2025). Factors affecting colonization and assemblage structure of fish in newly created ponds. *Scientific Reports* 15, 43146.

Kategorizace pstruhových revírů v ČR

Soubor map s odborným obsahem shrnuje potenciál všech 550 pstruhových revírů v ČR v kontextu probíhající klimatické změny. Výsledky ukazují, že v některých oblastech již nyní převládá kritický nedostatek vhodných toků pro populace i rybářský management lososovitých ryb. Bylo navrženo pět kategorií managementu, od revírů s trvale nebo sezóně nevyhovujícími podmínkami až po cenné úseky doporučené k ochraně lokálních populací. Do budoucna zůstanou na území ČR perspektivní pstruhové toky jen v podhůří Beskyd, Jeseníků, Orlických hor a Šumavy, zatímco v ostatních regionech vzroste význam tzv. sekundárních pstruhových pásem pod přehradami pro intenzivní rybářské využití. Výsledek

vznikl na základě poptávky MZe s cílem podpořit efektivnější ochranu a management pstruhových vod.

Publikace

- Melezínková P, Šlapanský L, Jurajda P. (2025). Kategorizace pstruhových revírů podle potenciálu rybářského hospodaření v době klimatické změny. Mapa s odborným obsahem.

Invazní druh mění parazitární zátěž u původních ryb

Invazní druhy mohou narušovat rovnováhu zasažených ekosystémů nejen přímou konkurencí, ale i prostřednictvím parazitů. V této studii jsme porovnali parazitární společenstva původního okouna říčního a invazní slunečnice pestré žijící na stejných a odlišných lokalitách. Analýza složení, početnosti a diverzity parazitů ukázala, že přítomnost slunečnice mění složení společenstva parazitů a zvyšuje zátěž u původního okouna oproti populacím bez kontaktu s invazním druhem. Výsledky zdůrazňují roli parazitů jako významného ekologického faktoru ovlivňujícího dynamiku invazí a poukazují na nutnost sledovat vztahy mezi hostiteli a jejich parazity v měnících se ekosystémech.

Publikace

- Tkachenko MYu, Hnilička M, Janáč M, Kvach Y, Vetešník L, Ondračková M (2025). Shift in parasite load in native and non-native Eupercarian fish species living in sympatry. *NeoBiota* 102, 151–171.

Role muchniček v přenosu zoonotických nákaz a možné riziko pro zdraví člověka

Muchničky patří mezi významné krevsající členovce, kteří se v letních měsících stávají trapiči teplokrevných obratlovců včetně člověka. Přestože v tropických oblastech jsou důležitými přenašeči filárií, původců tzv. říční slepoty, dosud nejsou relevantní data o roli muchniček v přenosu nákaz v temperátních oblastech Evropy. Provedli jsme tudíž masivní molekulární skríníng virových, bakteriálních, protozoárních patogenů a filárií. Podařilo se nám detegovat několik zcela nových variant bakterie *Bartonella* spp., patogena krevního řečiště obratlovců, které jsou navíc sekvenačně podobné bartonellám dokumentovaným u pacientů s horečnatým onemocněním a dokládají jejich možný zoonotický potenciál. Jde o vůbec první studii zaměřenou na objasnění role muchniček při cirkulaci a přenosu širokého spektra zoonóz.

Publikace

- Šikutová S, Mravcová K, Mendel J, Šebesta O, Sak B, Holubová N, Kváč M, McKee C, Adler PH, Otranto D, Rudolf I (2025). Molecular screening of black flies (Diptera: Simuliidae) for vector-borne zoonotic pathogens, South Moravia, Czech Republic. *Zoonoses and Public Health*.

Popis nové linie viru klíšťové encefalitidy ve střední Evropě

Klíšťová encefalitida je nejvýznamnější zoonotickou nákazou přenášenou klíšťaty v Evropě. Ve spolupráci s rakouskými a italskými veterinárními pracovišti jsme se podíleli na izolaci a genetické charakterizaci nové linie viru klíšťové encefalitidy izolované z mozku kamzíka horského a také z klíšťat *Ixodes ricinus* v alpských regionech. Jde o unikátní linii, geneticky příbuznou s virem španělské encefalitidy koz a tvořící společný subtyp. Vzhledem k výrazné patologii virové infekce na myším modelu lze usuzovat o jeho zoonotickém potenciálu. Následovat bude studie zacílená na geografický rozsah této nové linie v Evropě, určení dalších možných vektorů, obratlovčích rezervoárů a také zjištění rizika infekce pro člověka.

Publikace

- Nowotny N, Mandola ML, Monne I, Bagó Z, Nogarol C, Fusaro A, Dimmel K, Moroni B, Guardone L, Kolodziejek J, Palumbo E, Stanclova G, Steinrigl A, Fidler G, Bertasio C, Bertoletti I, Bianchi A, Calzolari M, Prati P, Vicari N, Salomoni A, Priore MF, Gobbo F, Garcia-Vozmediano A, Loney T, Abou Tayoun A, Alsheikh-Ali A, De Benedictis P, Camp JV, Hubálek Z, Rudolf I, Lelli D, Moreno A (2025). Neurotropic tick-borne flavivirus in Alpine chamois (*Rupicapra rupicapra rupicapra*), Austria, 2017, Italy, 2023. *Viruses*, 122.

Replikace patogenních mikrosporidií na klíštěcích buněčných liniích podporuje hypotézu o přenosu mikrosporidií klíšťaty

V pilotních studiích jsme jako první ve světové literatuře dokumentovali výskyt dvou patogenních druhů mikrosporidií v klíštětech. Za účelem objasnění jejich možné replikace v klíštětech jsme vytvořili nový experimentální model pro *in vitro* studium replikace patogenních mikrosporidií *Encephalitozoon cuniculi* na buněčných liniích izolovaných z klíšťat *Ixodes ricinus*. Zaznamenali jsme úspěšný růst *E. cuniculi* na klíštěcích liniích a současně přítomnost vývojových stádií mikrosporidií v parazitoforních vakuolách klíštěcích buněk. Tato studie podporuje naši primární hypotézu o přenosu mikrosporidií klíšťaty a vnáší nový vhled do epidemiologie mikrosporidiových infekcí.

Publikace

- Sak B, Fibigerová M, Mravcová K, Holubová N, Šikutová S, Fenclová J, Bell-Sakyi L, Kváč M, Rudolf I (2026). Propagation of *Encephalitozoon cuniculi* in tick cell lines supports the plausibility of possible tick-mediated transmission of this microsporidian. *Ticks and Tick-borne Diseases* 17, 102578.

Skrytá hrozba: parazité mohou ohrozit zdraví horských goril

Studie zkoumala dlouhodobé změny parazitárních společenstev u dvou jediných populací goril horských v souvislosti s nárůstem onemocnění trávicího traktu, včetně smrtelných případů. Analýzou DNA strongylidních hlístic z gorilího trusu z let 2001 a 2018 pomocí vysokokapacitního sekvenování byly odhaleny výrazné změny ve složení společenstev parazitů. U goril obývajících část pohoří Virunga došlo k výraznému nárůstu hlístice rodu *Hyostrongylus*. Tento dříve málo zastoupený parazit, spojovaný u prasat s gastritidami, se stal dominantním v oblastech s častým výskytem vážných onemocnění. Výsledky ukazují, že riziko nepředstavuje výskyt nových parazitů, ale změny v zastoupení dlouhodobě přítomných druhů, a potvrzují význam biobank a dlouhodobého monitoringu pro ochranu ohrožených primátů.

Publikace

- Mason B, Ilík V, Červená B, Cranfield M, Nziza J, Ssebide B, Gilardi K, Uwamahoro C, Eckardt W, Ndagijimana F, Muvunyi R, Uwingeli P, Mudakikwa A, Aruho R, Whittier CA, Kreisinger J, Samaš P, Nosková E, Modrý D, Pařo B, Petrželková KJ (2025). Untangling parasite epidemiology of mountain gorillas through historical samples: Strongylid nematodes are friends or foe? *Biological Conservation* 310, 111319.

Střevní mikrobiom ovlivňuje náchylnost goril v zoologických zahradách k onemocněním srdce

Studie ukázala, že u goril nižinných chovaných v lidské péči souvisí riziko kardiometabolických onemocnění se změnami ve střevním mikrobiomu a metabolomu. Vědci analyzovali vzorky trusu goril ze zoologických zahrad a porovnali je se vzorky volně žijících goril z oblasti Dzanga-Sangha ve Středoafričské republice za použití multi-omics přístupu. Gorily s příznaky onemocnění vykazovaly odlišné mikrobiální profily, snížený metabolismus sirných aminokyselin, zvýšený

výskyt potenciálně škodlivých bakterií a nižší produkci metabolitů s protizánětlivým účinkem. Výsledky ukazují, že sledování těchto změn může být důležitou součástí preventivní péče o zdraví goril v zoologických zahradách. Identifikace mikrobiálních markerů spojených s kardiometabolickými onemocněními může v budoucnu umožnit včasné rozpoznání rizikových jedinců a přizpůsobení jejich péče. Zároveň studie přináší širší poznatky o vztahu mezi stravou, mikrobiomem a zdravím primátů, které jsou relevantní i pro výzkum lidských onemocnění.

Publikace

- Davison S, Mascellani Bergo A, Ward Z, Sackett A, Strykova A, Jaimes JD, Travis D, Clayton JB, Murphy H W, Danforth MD, Smith BK, Blekhman R, Fuh T, Singa FSN, Havlik J, Petrželková K, Gomez A (2025). Cardiometabolic disease risk in gorillas is associated with altered gut microbial metabolism. *npj Biofilms and Microbiomes* 11, Article 33.

3. Další specifické informace o pracovišti

Výzkum Ústavu biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. je realizován na třech pracovištích (Brno, Studenec, Valtice), přičemž vědečtí pracovníci jsou od roku 2021 rozděleni do 17 výzkumných skupin sdružených do tří vědeckých směrů (evoluční ekologie, biodiverzita a obecná ekologie), odrážejících hlavní oblasti výzkumu realizovaného na ústavu. V této struktuře (tj. tři týmy) se ústav přihlásil k hodnocení vědecké činnosti AV ČR za období 2020-2024. Odborné ani prostorové rozdělení neomezuje multidisciplinární přístup k řešení vědeckých otázek a pracovní skupiny mezi sebou spolupracují. Na konci roku 2025 byli atestováni 3 výzkumní pracovníci, všem byla pracovní smlouva prodloužena.

Výzkumné aktivity ústavu byly podpořeny kromě Interních úkolů (tj. velmi limitovaná institucionální podpora vědeckých týmů) zejména účelově získanými financemi od českých i zahraničních poskytovatelů. V roce 2025 bylo na ÚBO řešeno celkem 30 výzkumných projektů, z nichž největší část tvořily projekty financované Grantovou agenturou ČR (celkem 14 projektů, přičemž ústav byl v 10 projektech hlavním příjemcem podpory), dále projekty financované Technologickou agenturou ČR (7 projektů), Ministerstvem zemědělství ČR (3 projekty) a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (1 projekt).

Ústav se v roce 2025 úspěšně podílel také na 5 mezinárodních projektech podporujících, jak mobilitu, tak i lokální a mezinárodní spolupráci výzkumných skupin (Interreg SK-CZ, USFWS, Horizon Evropa, EUROBATS a Royal Society). Pokračovaly také výzkumy obratlovců v zemědělské krajině podpořené v rámci Strategie AV21 program Záchrana a obnova krajiny. Od roku 2024 se ÚBO zapojil do programu Mykolife – svět hub a od roku 2025 do dvou dalších programů: Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie, společnost a AI: Umělá inteligence pro vědu a společnost.

Pracovníci ústavu získali v roce 2025 tato ocenění:

Ivo Rudolf, Cena ministra zdravotnictví za zdravotnický výzkum a vývoj 2025.

Klára Petrželková, Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Barbora Pafčo, Prémie Lumina quaeruntur 2025.

Petr Procházka, čestné uznání předsedy Grantové agentury ČR.

4. Vzdělávací činnost

Pracovníci ústavu přednášeli, vedli cvičení a semináře, školili diplomanty a doktorandy, byli členy vědeckých a oborových rad na několika tuzemských univerzitách. Jednalo se zejména o brněnské univerzity (MU, MENDELU a VETUNI), ale i o další české univerzity (UK, UPOL nebo ČZU). ÚBO má také koakreditovány tři doktorské studijní programy spolu s MU Brno (obor Ekologická a evoluční biologie, obor Mikrobiologie a obor Fyziologie, imunologie a vývojová biologie živočichů). Pracovníci ústavu odpřednášeli v letním semestru 2024/2025 celkem 361 hodin, v zimním semestru 2025/2026 potom 303 hodin. Na ústavu se k 31. 12. 2025 školilo celkem 38 PhD studentů, z tohoto 16 zahraničních a v průběhu roku úspěšně obhájilo 5 PhD studentů.

Účast pracoviště na sekundárním vzdělávání:

Ve školním roce 2024/2025 bylo vedeno jedenáct středoškolských prací v rámci projektu Otevřená věda. Student Antonín Kouba dokonce získal na konferenci Otevřená věda 2025 za svůj příspěvek Časoprostorová analýza využívání prostředí hrdličkou divokou během hnízdění 2. místo (školitel Petr Procházka). Pracovníci ústavu připravili 14 akcí jako jsou vzdělávací exkurze a přednášky pro studenty a žáky základních a středních škol v kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji.

5. Seznam titulů vydaných na pracovišti

Journal of Vertebrate Biology (dříve *Folia Zoologica*) (e-ISSN 2694-7684):

Jedná se o mezinárodní vědecký online časopis s impakt faktorem sledovaným SCI se zaměřením na různé aspekty zoologie obratlovců. Časopis je vydáván v režimu Open Access bez jakýchkoliv publikačních poplatků (tzv. Diamond Open Access) a je plně financován z prostředků ÚBO a partnerské ČZU Praha. V roce 2025 bylo v recentním řízení 119 rukopisů s poměrem odmítnutých textů více než 70%, a k publikaci bylo přijato 32 článků + 2 nekrology.

Účelové publikace:

Bryja J, Horsák M, Horsáková V (eds) *Zoologické dny Brno 2025: sborník abstraktů z konference 13.-14. února 2025*. Brno: Ústav biologie obratlovců AV ČR, 2025. ISBN 978-80-87189-47-4.

Fornůsková A, Polačiková L, Slabáková H, Bryja J (eds) *Biennial report 2023-2024*. Brno: Institute of Vertebrate Biology of the Czech Academy of Sciences, 2025. ISBN 978-80-87189-48-1.

Mendel, J., Halačka, K. *Vyhodnocení užitečnosti nové technologie CaviPlasma v boji proti patogenům vyskytujícím se v intenzivních chovech ryb – první poznatky a výsledky*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, 2025. *Ověřená technologie 32/2025*: ISBN 978-80-87189-49-8.

6. Činnost pro praxi

Výsledky spolupráce s podnikatelskou sférou a dalšími organizacemi získané na základě hospodářských smluv:

1. Vyhodnocení druhového složení a početnosti společenstev juvenilních ryb ve vazbě na hodnocení dobrého stavu vod na vybraných profilech v povodí Odry.

Zadavatel: Povodí Odry, s.p.

2. Ichtyologické vyhodnocení kvality rybích společenstev vybraných lokalit v souvislosti s požadavky účelového rybářského hospodaření a s biomanipulačními opatřeními ve vodárenských nádržích.

Zadavatel: Povodí Labe, s.p.

3. Monitoring vývoje rybí obsádky na vodní nádrži Plumlov a dalších nádržích a vyhodnocení opatření ke zlepšení kvality vody.

Zadavatel: Povodí Moravy s.p.

4. Monitoring dlouhodobých změn biologických složek a fyzikálně-chemických parametrů povrchových vod pro potřeby revize referenčních podmínek plánování v oblasti vod v kontextu klimatické změny.

Zadavatel: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M., v.v.i.

5. Posouzení aktuálního rozšíření, mikrohabitatových preferencí a stavu populace kriticky ohroženého druhu hrouzka banátského (*Romanogobio banaticus*) ve vybraných evropsky významných lokalitách v ČR.

Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

7. Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště

V roce 2025 řešil ústav v rámci mezinárodní vědecké spolupráce celkem pět mezinárodních projektů. Projekty Royal Society a USFWS podpořili spolupráci při výzkumu parazitů a patogenů goril horských v národním parku v Ugandě. Vyzkumné a popularizační aktivity s tématem ochrany netopýrů pak byly podpořeny projektem Visegrad Fund, na kterém spolupracovala pracoviště ze všech čtyř států. Projekt Horizon Europe se zaměřil na výzkum biotopových nároků ubývajících lovných druhů ptáků a dopadů klimatických změn na jejich populace s cílem podpořit vědecky podložený management a ochranu jejich stanovišť. Započal také projekt Interreg SK-CZ zaměřen na monitoring kočky divoké na česko-slovenském pomezí.

8. Akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako spoluorganizátor

Evropské setkání doktorandů v evoluční biologii/ European Meeting for PhD Students in Evolutionary Biology (EMPSEB)

Pořadatel: doktorští studenti z různých zemí a institucí

Spolupořadatel: Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i.
Datum konání: 2.-6. června 2025
Místo: Milovy, konferenční centrum OREA Resort Devět Skal
Počet účastníků: 52
z toho zahraničních: 40
Kontaktní osoba: Lukas Koch (Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.)

Setkání se zúčastnili doktorandi z 15 zemí světa (včetně Kanady, Indie a Argentiny). Program zahrnoval odborné prezentace doktorandů, plenární přednášky čtyř mezinárodních odborníků a tematické workshopy vedené profesionálními lektory. Akce sloužila jako platforma pro mezinárodní výměnu zkušeností mladých vědců v oblasti evoluční biologie.

9. Popularizační a propagační činnost

V roce 2025 se pracovníci ústavu aktivně zapojili do řady popularizačních a vzdělávacích akcí zaměřených na širokou veřejnost, studenty i školy. Tyto aktivity přibližovaly aktuální výzkum ústavu, význam ochrany biodiverzity a výsledky vědeckých projektů.

Týden Akademie věd ČR

V rámci celostátní akce Týden AV ČR uspořádal ústav řadu popularizačních aktivit pro veřejnost i školy. Na pracovištích v Brně a ve Studenci proběhly dny otevřených dveří, během nichž měli návštěvníci možnost nahlédnout do laboratoří, chovů a výzkumných projektů ústavu. Součástí programu byly odborné i popularizační přednášky, například o expedici na Filipíny zaměřené na ochranu kriticky ohroženého orla opičího, o biodiverzitě Himálaje či o virech. Program navštívilo více než 300 návštěvníků a akce vzbudila i mediální zájem České televize.

Noc vědců 2025

Ústav se zapojil do celostátní akce Noc vědců, jejímž tématem bylo „Bohatství v datech – Když vědu tvoříme společně“. Vědci ústavu zde prezentovali mimo jiné projekty založené na principu citizen science, které umožňují zapojení veřejnosti do vědeckého výzkumu. Akce proběhla 26. září 2025 v Brně.

Evropský den spolupráce 2025

Na akci věnované přeshraniční spolupráci v rámci programu Interreg byl prezentován projekt Jarmily Krojerové „Kočka divoká – vlajkový druh ochrany biodiverzity“, který ústav vede a zároveň dva ukončené projekty. Akce se konala 27. září 2025 v Dolní Krupé na Slovensku a představila příklady projektů přispívajících k ochraně přírody a regionálnímu rozvoji.

29. Mezinárodní noc pro netopýry

Popularizační akce zaměřená na ochranu a poznání netopýrů proběhla ve spolupráci se Zoo Brno dne 13. září 2025. Program zahrnoval odborné přednášky, ukázky živých netopýrů a vzdělávací aktivity pro děti. Na organizaci se podílel také odborník ústavu Jan Zukal.

Festival vědy a techniky 2025

Na festivalu prezentovaly vědecké instituce a vzdělávací organizace své aktivity pro žáky a veřejnost. Ústav zde představil výzkum v oblasti biodiverzity a ekologie obratlovců. Akce se konala ve dnech 5.–7. září 2025 na brněnském výstavišti BVV.

Veletrh vědy 2025

Ústav se podílel na prezentaci vědy na největší popularizační akci Akademie věd ČR. Veletrh vědy proběhl 5.–7. června 2025 na výstavišti PVA EXPO Praha Letňany a byl zaměřen na popularizaci přírodních, technických i společenských věd pro širokou veřejnost a školy.

Mezinárodní den biodiverzity

Akce zaměřená na význam biologické rozmanitosti představila projekty vědců z ústavu prostřednictvím naučné stezky a interaktivních aktivit pro rodiny s dětmi. Akce proběhla ve spolupráci se Zoologickou zahradou Brno 17. května 2025.

Výstava „Fascinující svět zvířat“

Výstava fotografií vědců a vědkyň ÚBO byla připravena u příležitosti 70. výročí ústavu a představila výzkum a příběhy spojené se studiem živočichů. Výstava proběhla od 1. do 28. února 2025 v Knihovně Jiřího Mahena v Brně.

Aktivity pro školy a vzdělávání mladé generace

Ústav se v roce 2025 aktivně zapojoval také do vzdělávacích aktivit pro základní a střední školy. Na pracovištích ústavu v Brně a ve Studenci proběhla řada exkurzí a workshopů pro žáky a studenty, během nichž měli účastníci možnost seznámit se s výzkumnými metodami, navštívit laboratorní zázemí i chovy modelových organismů. Exkurzí se zúčastnily například školy Gymnázium Křenová (Brno), Gymnázium Jihlava, ZŠ Bartušková (Třebíč), ZŠ Týnská, ZŠ Husova (Náměšť nad Oslavou), ZŠ Mohelno, ZŠ Rybníky či žáci programu Otevřemysl z Třebíče. Program exkurzí zahrnoval prezentace výzkumných aktivit ústavu, ukázky laboratorních metod, práci v terénu (např. ukázky odchytnů a kroužkování ptáků) či praktické workshopy zaměřené na molekulárně-genetické metody.

Součástí vzdělávacích aktivit byly také přednášky vědců na základních a středních školách, například přednášky o výzkumu ryb v Africe pro žáky ZŠ Prostřední Bečva a ZŠ Five Stars Montessori nebo interaktivní přednášky o zoonózách a virech pro studenty gymnázií v Břeclavi a ve Velkých Pavlovicích.

Ústav se rovněž podílel na programu Otevřená věda Akademie věd ČR, v jehož rámci studenti gymnázií absolvovali vědecké stáže pod vedením pracovníků ústavu. Studenti se zapojili například do projektů zaměřených na monitoring biodiverzity, evoluci mimetických vajec kukaček nebo analýzu prostorového využívání prostředí u ptáků.

Vzdělávání veřejnosti

Pracovníci ústavu se v roce 2025 aktivně podíleli také na vzdělávání široké veřejnosti prostřednictvím přednášek, exkurzí a mediálních aktivit. V rámci pravidelného přednáškového cyklu pořádaného ve spolupráci s Moravským zemským muzeem a Klubem přírodovědeckým v

Brně proběhla série popularizačních přednášek věnovaných aktuálním tématům biologického výzkumu, například o biodiverzitě Altaje, evoluci a dědičnosti v živočišné říši nebo o výzkumu ryb v Africe.

V roce 2025 se pracovníci ústavu zapojili také do mediálních projektů a dokumentárních pořadů, například při natáčení pořadu České televize s Danem Bártou věnovaného přírodě a biodiverzitě. Tyto aktivity pomáhají přibližovat výsledky vědeckého výzkumu širší veřejnosti a podporují zájem o ekologii, evoluci a ochranu přírody.

Součástí popularizačních aktivit byly rovněž exkurze a komentované vycházky pro veřejnost, například ornitologické exkurze na Mutěnické rybníky či prohlídky pracovišť ústavu v Brně určené například držitelům Senior pasu.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. nevyvíjí v souladu se svojí Zřizovací listinou žádnou další činnost. Jiná činnost je vyvíjena v souladu s dodatkem č. 1 Zřizovací listiny.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

V roce 2025 neproběhla na Ústavu biologie obratlovců AV ČR v.v.i. žádná kontrola.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:*)

Veškeré finanční informace jsou součástí účetní závěrky a přílohy k účetní závěrce.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:*)

Ústav absolvoval v roce 2025 mezinárodní hodnocení AV ČR, které vyzdvihlo vysokou kvalitu výzkumu prováděného na ÚBO. Zároveň však bylo doporučeno několik kroků, zejména (1) konsolidace vnitřní struktury; (2) zvýšení mezinárodní aktivity, zejména při získávání ERC grantů; (3) zviditelnění aplikačního potenciálu. Rada instituce s vedoucími jednotlivých týmů diskutovali zřízení permanentní vnitřní struktury a tento krok byl prozatím odložen, dokud nebude rozhodnuto o navýšení institucionální podpory. Naopak bylo dokončeno založení samostatného Centra pro aplikovanou zoologii (včetně webových stránek), které bude zastřešovat zejména expertní aktivity ústavu a transfer znalostí. Pokračuje se také v postupném přenesení vybraných kompetencí na vedoucí výzkumných skupin zejména v oblasti HR managementu. Rozvoj pracoviště v posledních

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

letech je kriticky závislý na získávání grantových projektů, které tvoří 60-70% rozpočtu. To přináší reálná ohrožení vzhledem k nepředvídatelnosti finanční podpory, zejména z účelového financování, a v závislosti na dalším vývoji mezinárodní situace (navýšení nákladů za zbrojení na úkor ostatních segmentů společnosti atd.).

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:*)

Ústav je řešitelem několika aplikovaných projektů zaměřených na environmentální otázky. Ústav je také zapojen do monitorovacích sítí, a to do monitoringu evropsky významných druhů šelem na vybraných lokalitách soustavy Natura 2000, monitoringu zimujících netopýrů a do evropské sítě pro sledování členovců důležitých pro lidské zdraví. Pracovníci ústavu jsou autory certifikované metodiky, která je aplikována v rámci implementace „Rámcové směrnice o vodách 2000/60/ES“ a nyní se podílejí na jejím vyhodnocení v praxi.

Ústav dodržuje v oblasti odpadového hospodářství všechny postupy pro ukládání, skladování a likvidaci veškerého odpadu v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů: *)

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. plnil zákonnou povinnost vyplývající ze zákona 435/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. V r. 2025 bylo pečováno o zlepšování pracovního prostředí zaměstnanců. Ústav podporoval účast zaměstnanců v jazykových kurzech, školeních či seminářích. Na Mohelském mlýně se v termínu od 10. do 15. srpna konal letní tábor se zoologickou tematikou, kterého se zúčastnilo 26 dětí pracovníků našeho ústavu ve věku nad 5 let. Ze sociálního fondu byly dotovány stravenky.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím)**

a) počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti – žádné

b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí – žádné

c) opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení – žádné

d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence – žádné

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

***) Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

e) počet stížností podaných podle § 16a zák. č. 106/1999 Sb., důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení – žádné

f) další informace vztahující se k uplatnění tohoto zákona – žádné

Ústav biologie obratlovců
AV ČR, v.v.i.
Květná 8
603 00 Brno

razítko

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA
o ověření účetní závěrky a vyjádření k ostatním informacím
za období od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025
pro zřizovatele veřejné výzkumné instituce

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.
Sídlo: Květná 170/8, Brno, 603 00, Česká republika
IČ: 680 81 766

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky instituce Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. („Instituce“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2025, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2025 a přílohy této účetní závěrky, včetně významných (materiálních) informací o použitých účetních metodách.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Instituce k 31.12.2025 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2025 v souladu s českými účetními předpisy. Údaje o veřejné výzkumné instituci Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Instituce nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán Instituce.

Naš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní závěrce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda v případě nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobitelné ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že:

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Instituce, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržení ostatních informací žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpořvednost statutárního orgánu za účetní závěrku

Statutární orgán Instituce odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán Instituce povinen posoudit, zda je Instituce schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán plánuje zrušení Instituce nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Odpořvednost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika a významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol statutárním orgánem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Instituce relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán Instituce uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky statutárním orgánem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Instituce trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Instituce trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Instituce ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán Instituce mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Obchodní firma:

RS AUDIT, spol. s r.o.

Sídlo:

Jinačovice 146, 664 34 Jinačovice

Číslo auditorského oprávnění:

45

Jméno a příjmení auditora:

Ing. Radek Malášek

Číslo auditorského oprávnění auditora:

2295

Datum zprávy auditora:

17. dubna 2026

Podpis auditora:

Přílohy:

- **auditovaná rozvaha k 31.12.2025**
- **auditovaný výkaz zisku a ztráty za rok 2025**
- **auditovaná příloha účetní závěrky za rok 2025**

ROZVAHA
v plném rozsahu
ke dni 31.12.2025
(v celých tisících Kč)

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i.
Květná 170/8
603 00 Brno
IČO 68081766

Označ.	AKTIVA	Řádek	Stav k počátku období	Stav ke konci období
A.	Dlouhodobý majetek celkem	1	72 688	68 150
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	2	2 409	2 459
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	3	0	0
A.I.2.	Software	4	2 266	2 399
A.I.3.	Ocenitelná práva	5	0	0
A.I.4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	6	142	59
A.I.5.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	7	0	0
A.I.6.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	8	0	0
A.I.7.	Poskytnuté zálohy na dlouh. nehmotný majetek	9	0	0
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	10	183 264	182 780
A.II.1.	Pozemky	11	2 265	2 265
A.II.2.	Umělecká díla, předměty a sbíry	12	0	0
A.II.3.	Stavby	13	102 672	102 803
A.II.4.	Hmotné movité věci a jejich soubory	14	75 387	77 018
A.II.3.	Pěstitelské celky trvalých porostů	15	0	0
A.II.6.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	16	0	0
A.II.7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	17	2 772	527
A.II.8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	18	167	167
A.II.9.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19	0	0
A.II.10.	Poskytnuté zálohy na dlouh. hmotný majetek	20	0	0
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	21	0	0
A.III.1.	Podíly ovládaná nebo ovládající osoba	22	0	0
A.III.2.	Podíly - podstatný vliv	23	0	0
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	24	0	0
A.III.4.	Zápůjčky organizačním složkám	25	0	0
A.III.5.	Ostatní dlouhodobé zápůjčky	26	0	0
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	27	0	0
A.IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	28	-112 985	-117 089
A.IV.1.	Oprávký k nehmotným výsled. výzkumu a vývoje	29	0	0
A.IV.2.	Oprávký k softwaru	30	-2 151	-2 344
A.IV.3.	Oprávký k ocenitelným právům	31	0	0
A.IV.4.	Oprávký k drobnému dlouhod. nehmotn. majetku	32	-142	-59
A.IV.5.	Oprávký k ostatnímu dlouhod hmotnému majetku	33	0	0
A.IV.6.	Oprávký ke stavbám	34	-41 850	-44 778
A.IV.7.	Oprávký k samost mov.věcem a soub. mov.věcí	35	-65 903	-69 213
A.IV.8.	Oprávký k pěstitel. celkům trvalých porostů	36	0	0
A.IV.9.	Oprávký k základnímu stádu a tažným zvířatům	37	0	0
A.IV.10.	Oprávký k drobnému dlouhod hmotnému majetku	38	-2 772	-527
A.IV.11.	Oprávký k ostatnímu dlouh. hmotnému majetku	39	-167	-167
B.	Krátkodobý majetek celkem	40	107 569	94 254
B.I.	Zásoby celkem	41	0	0
B.I.1.	Materiál na skladě	42	0	0
B.I.2.	Materiál na cestě	43	0	0
B.I.3.	Nedokončená výroba	44	0	0
B.I.4.	Polotovary vlastní výroby	45	0	0
B.I. 5.	Výrobky	46	0	0

Označ.	AKTIVA	Řádek	Stav k počátku období	Stav ke konci období
B.I.6.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	47	0	0
B.I.7.	Zboží na skladě a v prodejnách	48	0	0
B.I.8.	Zboží na cestě	49	0	0
B.I.9.	Poskytnuté zálohy na zásoby	50	0	0
B.II.	Pohledávky celkem	51	73 349	65 358
B.II.1.	Odběratelé	52	69	200
B.II.2.	Směnky k inkasu	53	0	0
B.II.3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	54	0	0
B.II.4.	Poskytnuté provozní zálohy	55	81	0
B.II.5.	Ostatní pohledávky	56	0	0
B.II.6.	Pohledávky za zaměstnanci	57	0	5
B.II.7.	Pohledávky za instit soc.zab.a veř.zdr.poj.	58	0	0
B.II.8.	Daň z příjmu	59	0	0
B.II.9.	Ostani přímé daně	60	0	0
B.II.10.	Daň z přidané hodnoty	61	0	0
B.II.11.	Ostani daně a poplatky	62	0	0
B.II.12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se SR	63	72 984	64 106
B.II.13.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s ÚSC	64	0	0
B.II.14.	Pohledávky za společníky sdruž. ve společ.	65	0	0
B.II.15.	Pohledávky z pevných termínov. oper. a opcí	66	0	0
B.II.16.	Pohledávky z emitovaných dluhopisů	67	0	0
B.II.17.	Jiné pohledávky	68	0	0
B.II.18.	Dohadné účty aktivní	69	215	1 048
B.II.19.	Opravná položka k pohledávkám	70	0	0
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	71	33 647	27 809
B.III.1.	Peněžní prostředky v pokladně	72	118	80
B.III.2.	Ceniny	73	1	1
B.III.3.	Peněžní prostředky na účtech	74	33 528	27 727
B.III.4.	Majetkové cenné papíry k obchodování	75	0	0
B.III.5.	Dluhové cenné papíry k obchodování	76	0	0
B.III.6.	Ostatní cenné papíry	77	0	0
B.III.7.	Peníze na cestě	78	0	0
IV.	Jiná aktiva celkem	79	573	1 087
B.IV.1.	Náklady příštích období	80	499	941
B.IV.2.	Příjmy příštích období	81	75	146
	Aktiva celkem	82	180 257	162 404

Označ.	PASIVA	Řádek	Stav k počátku období	Stav ke konci období
A.	Vlastní zdroje celkem	83	92 686	83 534
A.I.	Jmění celkem	84	92 188	83 195
A.I.1.	Vlastní jmění	85	72 688	68 150
A.I.2.	Fondy	86	19 500	15 046
A.I.3.	Oceňovací rozdíly z přec. majetku a závazků	87	0	0
A.II.	Výsledek hospodaření celkem	88	498	339
A.II.1.	Účet výsledku hospodaření	89	0	339
A.II.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	90	498	0
A.II.3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	91	0	0
B.	Cizí zdroje celkem	92	87 570	78 870
B.I.	Rezervy celkem	93	0	0
B.I.1.	Rezervy	94	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky celkem	95	0	0
B.II.1.	Dlouhodobé úvěry	96	0	0
B.II.2.	Vydané dluhopisy	97	0	0
B.II.3.	Závazky z pronájmu	98	0	0
B.II.4.	Přijaté dlouhodobé zálohy	99	0	0
B.II.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	100	0	0
B.II.6.	Dohadné účty pasivní	101	0	0
B.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	102	0	0
B.III.	Krátkodobé závazky celkem	103	85 554	78 660
B.III.1.	Dodavatelé	104	133	550
B.III.2.	Směnky k úhradě	105	0	0
B.III.3.	Přijaté zálohy	106	0	0
B.III.4.	Ostatní závazky	107	0	0
B.III.5.	Zaměstnanci	108	4 310	4 754
B.III.6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109	293	279
B.III.7.	Závazky za instit. soc. zab. a veř. zdr. poj.	110	2 235	2 491
B.III.8.	Daň z příjmu	111	0	0
B.III.9.	Ostatní přímé daně	112	462	572
B.III.10.	Daň z přidané hodnoty	113	731	978
B.III.11.	Ostatní daně a poplatky	114	0	0
B.III.12.	Závazky ze vztahu k SR	115	73 100	64 106
B.III.13.	Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	116	0	0
B.III.14.	Závazky z upsaných nespl. cenn. papírů a pod.	117	0	0
B.III.15.	Závazky ke společníkům sdružených ve spol.	118	0	0
B.III.16.	Závazky z pevných termínových operací a opcí	119	0	0
B.III.17.	Jiné závazky	120	3 737	4 444
B.III.18.	Krátkodobé úvěry	121	0	0
B.III.19.	Eskontní úvěry	122	0	0
B.III.20.	Emitované krátkodobé dluhopisy	123	0	0
B.III.21.	Vlastní dluhopisy	124	0	0
B.III.22.	Dohadné účty pasivní	125	554	487
B.III.23.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	126	0	0
B.IV.	Jiná pasiva celkem	127	2 016	209
B.IV.1.	Výdaje příštích období	128	0	0
B.IV.2.	Výnosy příštích období	129	2 016	209
	Pasiva celkem	130	180 257	162 404

31

**VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
v plném rozsahu
ke dni 31.12.2025**

(v celých tisících Kč)

IČO 68081766

	Řádek	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
A. Náklady	1			
A.I. Spotřebované nákupy a nakupovné služby	2	30 828	115	30 943
A.I.1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. pol.	3	15 064	92	15 156
A.I.2. Prodané zboží	4	0	0	0
A.I.3. Opravy a udržování	5	2 290	0	2 290
A.I.4. Cestovné	6	5 132	0	5 132
A.I.5. Náklady na reprezentaci	7	117	0	117
A.I.6. Ostatní služby	8	8 225	23	8 248
A.II. Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	9	0	0	0
A.II.7. Změna stavu zásob vlastní činnosti	10	0	0	0
A.II.8. Aktivace materiálu, zboží a vnitř. služeb	11	0	0	0
A.II.9. Aktivace dlouhodobého majetku	12	0	0	0
A.III. Osobní náklady	13	79 940	82	80 022
A.III.10. Mzdové náklady	14	58 945	82	59 027
A.III.11. Zákonné pojištění	15	18 988	0	18 988
A.III.12. Ostatní sociální pojištění	16	0	0	0
A.III.13. Zákonné sociální náklady	17	2 007	0	2 007
A.III.14. Ostatní sociální náklady	18	0	0	0
A.IV. Daně a poplatky	19	303	0	303
A.IV.15. Daně a poplatky	20	303	0	303
A.V. Ostatní náklady	21	984	0	984
A.V.16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty	22	0	0	0
A.V.17. Odpis nedobytné pohledávky	23	0	0	0
A.V.18. Nákladové úroky	24	0	0	0
A.V.19. Kurzové ztráty	25	148	0	148
A.V.20. Dary	26	0	0	0
A.V.21. Manka a škody	27	0	0	0
A.V.22. Jiné ostatní náklady	28	835	0	835
A.VI. Odpisy, prodaný maj., tvorba rezerv a opr. pol.	29	6 694	0	6 694
A.VI.23. Odpisy dlouhodobého majetku	30	6 694	0	6 694
A.VI.24. Prodaný dlouhodobý majetek	31	0	0	0
A.VI.25. Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0	0
A.VI.26. Prodaný materiál	33	0	0	0
A.VI.27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek	34	0	0	0
A.VII. Poskytnuté příspěvky	35	0	0	0
A.VII.28. Poskytnuté čl. příspěvky a zúčt. mezi org.	36	0	0	0
A.VIII. Daň z příjmů	37	0	0	0
A.VIII.29. Daň z příjmů	38	0	0	0
Náklady celkem	39	118 749	197	118 946

	Řádek	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
B. Výnosy	40			
B.I. Provozní dotace	41	99 403	0	99 403
B.I.1. Provozní dotace	42	99 403	0	99 403
B.II. Přijaté příspěvky	43	0	0	0
B.II.2. Přijaté příspěvky zúct. mezi org. složkami	44	0	0	0
B.II.3. Přijaté příspěvky (dary)	45	0	0	0
B.II.4. Přijaté členské příspěvky	46	0	0	0
B.III. Tržby za vlastní výkony a zboží	47	6 032	291	6 323
B.IV. Ostatní výnosy celkem	48	13 358	200	13 558
B.IV.5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty	49	0	0	0
B.IV.6. Platby za odepsané pohledávky	50	0	0	0
B.IV.7. Výnosové úroky	51	1 234	0	1 234
B.IV.8. Kursové zisky	52	1	0	1
B.IV.9. Zúčtování fondů	53	4 082	0	4 082
B.IV.10. Jiné ostatní výnosy	54	8 042	200	8 242
B.V. Tržby z prodeje majetku	55	0	0	0
B.V.11. Tržby z prodeje dl. nehmot. a hmot. majetku	56	0	0	0
B.V.12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	57	0	0	0
B.V.13. Tržby z prodeje materiálu	58	0	0	0
B.V.14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	59	0	0	0
B.V.15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	60	0	0	0
Výnosy celkem	61	118 794	491	119 285
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	62	45	294	339
D. Výsledek hospodaření po zdanění	63	45	294	339

Bj

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.

Sídlo: Květná 170/8. 603 65 Brno

IČ: 68081766

Příloha k účetní závěrce za rok 2025

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.

Sídlo: Květná 170/8. 603 65 Brno

Účetní závěrka je sestavena ke dni 31. 12. 2025. účetním obdobím je kalendářní rok 2025. Okamžik sestavení účetní závěrky je 27.3.2026

1. Základní údaje

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. byl zřízen k 1.7.1998 oddělením od Ústavu ekologie krajiny AV ČR v Brně. Jeho vědecká orientace byla formována již v původním Ústavu pro výzkum obratlovců ČSAV, založeném v roce 1953. Od 1. ledna 2007 se ústav stal veřejnou výzkumnou institucí ve smyslu zákona č. 341/2005 Sb.

Název (dále jen ÚBO): **Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.**

Sídlo: Květná 170/8. Brno. 603 65. Česká republika

IČ: 68081766

DIČ: CZ68081766

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

Zřizovatel: Akademie věd České republiky, se sídlem Národní 1009/3. 117 20 Praha 1

Den, ke kterému byl proveden zápis veřejné výzkumné instituce do rejstříku, je 01. 01. 2007. V průběhu účetního období nedošlo k žádným změnám v zápisu do rejstříku veřejných výzkumných institucí a ani nebyl podán žádný návrh ke změnám.

Odloučená pracoviště: Klášterní 2, Valtice, 691 42
Studeneč 122, Koněšín. 675 02

Terénní pracoviště: Mohelno

Ředitel v. v. i.: prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja Ph.D.

Rada v. v. i. od 24.10.2024:

předseda:

prof. RNDr. Martin Reichard, Ph.D.

místopředseda:

prof. Ing. Marcel Honza, Dr.

členové:

Mgr. Jarmila Krojerová, Ph.D.

prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja, Ph.D.

Mgr. Milan Vrtílek, Ph.D.

prof. RNDr. Michal Horsák, Ph.D.

prof. Mgr. Lukáš Kratochvíl, Ph.D.

Mgr. Veronika Gvoždíková Javůrková, Ph.D.

prof. Mgr. Vladimír Remeš, Ph.D.

Dozorčí rada v.v.i. od 01.05.2022:

předseda:	doc. RNDr. Stanislav Kozubek, DrSc.
místopředseda:	prof. Tomáš Albrecht, Ph.D.
členové:	Ing. František Foret, DSc. prof. RNDr. Ludvík Kunz, CSc., dr.h.c. Ing. Ján Osuský

Předmět činnosti: Předmětem hlavní činnosti ÚBO je všestranný vědecký výzkum volně žijících obratlovců v oborech ichtyologie, herpetologie, ornitologie, mammalogie a medicínské zoologie, pro získání originálních poznatků o jejich vztazích k prostředí a ke zdraví člověka a hospodářských zvířat a pro vypracování metod udržitelného využívání produkce populací a ochrany ohrožených druhů. Svou činností ÚBO přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá domácí i mezinárodní vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum, včetně poskytování ubytování svým zaměstnancům a hostům a chovu experimentálních zvířat. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Další a jiné činnosti: Předmětem jiné činnosti ÚBO je poskytování expertních stanovisek a posudků a řešení projektů výzkumu a vývoje v oborech vědecké činnosti pracoviště. Podmínky jiné činnosti určují příslušná podnikatelská oprávnění a zákon o veřejných výzkumných institucích. Celkový rozsah jiné činnosti nesmí přesáhnout 15 % pracovní kapacity ÚBO.

Organizační uspořádání v roce 2025

Statutárním orgánem veřejné výzkumné instituce je ředitel, který rozhoduje ve všech věcech, pokud nejsou svěřeny do působnosti rady instituce, dozorčí rady nebo zřizovatele.

Organizační struktura

Výzkumná činnost ÚBO – Vědečtí a odborní pracovníci ústavu jsou rozděleni do vědeckých týmů sestavených z vědeckých a ostatních pracovníků ústavu, které budou podléhat pravidelnému internímu hodnocení. Činnost ÚBO je prováděna primárně na třech pracovištích: Brno (objekt Květná 8), Valtice a Studenec.

Ostatní činnosti ÚBO - technická podpora:

- knihovna (SVI)
- redakce
- sekretariát

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.

Sídlo: Květná 170/8. 603 65 Brno

- technicko-hospodářská správa
- terénní stanice Mohelno

Financování činnosti (v Kč)

Finanční prostředky institucionální byly poskytnuty prostřednictvím účtu vedeného u ČNB. Institucionální podpora činila v roce 2025 celkem 43 508 tis, což představuje 41 % celkových výnosů. Účelová podpora na řešení projektů činila 55 894 tis. Kč (53 % celkových výnosů). Tržby z realizace hospodářských smluv činí 5 935 tis. na 6 % celkových výnosů.

Příjmy dle poskytovatelů	Investiční (v tis. Kč)	Neinvestiční (v tis. Kč)
AV ČR - dotace na provoz	1 837	40 437
AV ČR - dotace na činnost	106	3 071
GAČR	0	40 062
TAČR	0	8 909
ostatní ministerstva	0	5 494
zahraniční	0	1 429

Základní personální údaje

Rozdělení zaměstnanců podle věku a pohlaví (přepočtený stav):

Věk	Prům.přep.ženy	Prům.přep.muži	Celkem	Podíl zaměstnanců
do 20	0,000	0,000	0,000	0,00%
21 - 30	5,450	3,350	8,800	8,93
31 - 40	9,400	12,000	21,400	21,73
41 - 50	25,200	14,500	39,700	40,27
51 - 60	8,500	12,080	20,580	20,85
od 61	2,800	5,300	8,100	8,22
Celkem	51,350	47,230	98,580	100,00%
Podíl zaměstnanců	52,09	47,91	100,00%	

Fyzický stav zaměstnanců k 31.12.2025: **124**, z toho 65 žen a 59 mužů.

Průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců podle zákona upravujícího státní statistickou službu: **98,58**

Celkový údaj o průměrných mzdách za rok: Průměrná hrubá měsíční mzda: **47 907 Kč**.

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovního poměru zaměstnanců

Případ	Počet zaměstnanců
Nástup	26
Odchod	30

Čerpání osobních nákladů podle zdrojů

Článek - zdroj	Osobní náklady v Kč	OON v Kč
0 projekty zahraničních poskytovatelů	-	-
1 TAČR	4 416 217	1 032 175
2 Zahraniční projekty	1 205 794	103 000
3 Granty GA ČR - mimorozpočtové	22 436 165	794 641
4 Ostatní poskytovatelé mimorozpočtové	3 078 872	107 370
5 Dotace na činnost	-	-
7 Zakázky hlavní činnosti - mimorozpočtové	1 791 275	365 300
6,8,9 Institucionální prostředky	41 397 811	1 337 882
Celkem	74 326 134	3 740 368

Pozn.: Osobní náklady obsahují sociální a zdravotní pojištění.

Výše odměn a funkčních požitků za účetní období členům řídicích a kontrolních orgánů účetní jednotky činí celkem: **301 413,- Kč včetně povinných odvodů.**

Výše vzniklých nebo smluvně sjednaných dluhů ohledně požitků bývalých členů těchto orgánů: **0 Kč**

2. Informace o účetních metodách a obecných účetních zásadách

Použité účetní zásady:

Účetnictví je zpracováno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. V. v. i. vede účetnictví v souladu s českými účetními standardy č. 401 - 413, a to elektronicky v programu Magion, firmy Magion system, a.s., mzdové účetnictví v programu Magion. Účetní a daňové doklady jsou uchovávány v listinné podobě v místním archivu - Květná 8, Brno.

V roce 2025 nedošlo u ÚBO v používaných účetních postupech, způsobech odepisování, účetních odhadech, účetních metodách a zásadách k žádným změnám.

Majetek

- pořízení dlouhodobého majetku ÚBO realizuje převážně koupí.
- dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek třídí účetní jednotka podle standardní klasifikace produkce a je evidován v pořizovací ceně včetně vedlejších pořizovacích nákladů,
- drobný majetek pořízený po roce 2006 není evidován v rozvaze a je účtován v roce pořízení přímo do nákladů ÚBO (účty 501420 a 518820 AE),
- na účtu 028 je veden drobný hmotný dlouhodobý majetek s pořizovací cenou do 40 000 Kč, pořízený před 1. 1. 2007. Majetek je zcela odepsán, jeho oprávky jsou evidovány na účtu 088. Tento majetek bude evidován jako plně odepsaný až do doby jeho vyřazení.

S účinností od 1. 1. 2007 je o drobném majetku při jeho pořízení účtováno pomocí účtu 501420 a 518820 a podrozvahové evidence na účtech 991, 992 a 999.

- používány jsou rovnoměrné odpisy, odpisový plán je sestavován v používaném programu, účetní odpisy jsou prováděny měsíčně vždy k prvnímu dni v měsíci.
- zaúčtování účetních odpisů majetku, většinou pořízeného z dotací a grantů, provádí účetní jednotka měsíčně dle vyhlášky č. 504/2002 Sb.,
- nově zařazovaný nemovitý majetek, který byl na ÚBO bezúplatně převeden (zřizovatelem, Pozemkovým fondem, ...) a majetek získaný směnou je oceňován reprodukční cenou dle znaleckých posudků, cenou obvyklou nebo zůstatkovou účetní cenou,
- vyřazování hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku se děje především následujícími způsoby:
 - likvidací po skončení doby užívání (výjimečně i před úplným odepsáním) z důvodu nepoužitelnosti, neopravitelnosti, technické zastaralosti apod.
 - likvidací v důsledku škodních událostí (živel, odcizení apod.)
 - prodejem – není-li majetek pro ÚBO dále využitelný

Dlouhodobý finanční majetek ÚBO nemá.

Zásoby nakupované nebo pořízené vlastní činností se na ÚBO nevyskytují.

Od 1.1.2021 ÚBO používá stravenkový paušál.

Způsob uplatněný při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu (uplatnění směnných kurzů vyhlášených ČNB jako běžných či stálých kurzů s uvedením termínů jejich změn):

- v průběhu roku byl používán denní kurz ČNB v souladu s § 42 vyhlášky 504/2002 Sb. a dále se účtovalo o realizovaných kursových rozdílech,
- aktiva a pasiva v zahraniční měně jsou k rozvahovému dni přepočítávána podle kurzu devizového trhu vyhlášeného ČNB.

ÚBO nemá uzavřeny žádné smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci.

3. Doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát

1. Dlouhodobý majetek (v Kč)

DHM celkem	CELKEM	budovy a stavby	energ.stroje	pracovní stroje	přístroje	dop.prostř.	inventář	drobný HM	ostatní DHM	software	drobný SW	pozemky
Počáteční stav	185 672 406	102 672 067	2 163 375	1 715 936	63 394 207	7 536 103	557 844	2 771 798	167 399	2 266 496	142 249	2 264 934
Přirůstky	2 156 167	130 565	0	0	1 117 267	675 250	100 469	0	0	132 616	0	0
Úbytky	2 589 898	0	0	0	262 165	0	0	2 244 938	0	0	82 795	0
Zůstatek	185 238 675	102 802 632	2 163 375	1 715 936	64 249 309	8 231 353	658 313	526 859	167 399	2 399 112	59 454	2 264 934
Oprávký k DHM	CELKEM	budovy a stavby	energ.stroje	pracovní stroje	přístroje	dop.prostř.	inventář	drobný HM	ostatní DHM	software	drobný SW	
Počáteční stav	112 984 595	41 849 961	1 809 013	1 715 936	55 577 062	6 329 903	470 733	2 771 798	167 399	2 150 542	142 249	
Přirůstky	2 589 898	0	0	0	262 165	0	0	2 244 938	0	0	82 795	
Úbytky	6 694 241	2 928 214	258 672	0	2 856 930	445 901	11 404	0	0	193 120	0	
Zůstatek	117 088 938	44 778 175	2 067 685	1 715 936	58 171 828	6 775 804	482 137	526 859	167 399	2 343 662	59 454	
Zůstatek	68 149 738	58 024 457	95 690	0	6 077 482	1 455 549	176 176	0	0	55 450	0	2 264 934

2. Krátkodobé pohledávky (v Kč)

Účet	Stav k 31. 12. 2024	Stav k 31. 12. 2025
Pohledávky z obchodních vztahů	68 654	199 645
Z toho – do lhůty splatnosti	62 794	108 201
- po lhůtě splatnosti	5 860	91 444
- z toho: nad 180 dnů PSL	0	0
Krátkodobé poskytnuté zálohy	81 350	0
Dohadné účty aktivní	214 776	1 048 071
Nárok na dotace a zúčt. se SR	72 983 886	64 105 594
Daně a poplatky	0	0
Daň z příjmu	0	0
Jiné pohledávky	0	0
Pohledávky za zaměstnanci	0	5 000
Ostatní pohledávky	0	0
Opravné položky k pohledávkám	0	0
Krátkodobé pohledávky celkem	73 348 667	65 358 310

Dohadné účty aktivní obsahují náklady vynaložené v roce 2025 na řešení projektů, u nichž nedošlo k rozvahovému dni ke schválení monitorovacích zpráv. Nárok na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem je zúčtován vždy v souladu s Vyhláškou č. 367/2015 Sb. v pozdějším znění, v únoru následujícího roku. Pohledávka za zaměstnancem obsahuje spoluúčast náhrady škody na vozidle.

3. Krátkodobé závazky (v Kč)

Účet	Stav k 31. 12. 2024	Stav k 31. 12. 2025
Závazky z obchodních vztahů	132 536	549 688
Z toho dodavatelé - ve splatnosti	132 536	549 688
- po lhůtě splatnosti	0	0
Ostatní závazky k zaměstnancům	4 602 640	5 032 650
Závazky k institucím SZ a VZP	2 234 715	2 491 030
Daň z příjmu	0	0
Ostatní přímé daně	461 879	572 367
Daň z přidané hodnoty	731 038	978 285
Ostatní daně a poplatky	0	0
Závazky ze vztahu k SR	73 100 184	64 105 594
Jiné závazky	3 736 822	4 443 877
Dohadné účty pasivní	554 352	486 983
Krátkodobé závazky celkem	85 554 166	78 660 474

Ostatní závazky z titulu pojistného, mezd za měsíc prosinec 2025 a daní byly uhrazeny v plné výši v lednu 2026. Částka 64 105 tis. vykazovaná jako závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu představuje finanční zálohy na řešení projektů od poskytovatelů. Tyto zálohy jsou řádně vypořádávány v souladu s Vyhláškou č. 367/2015 Sb., v platném znění. Jiné finanční závazky, které nejsou obsaženy v rozvaze v. v. i. nemá.

4. Časové rozlišení (v Kč)

Účet	Stav k 31. 12. 2024	Stav k 31. 12. 2025
Náklady příštích období	498 932	940 723
Příjmy příštích období	74 511	146 454
Výdaje příštích období	0	0
Výnosy příštích období	2 016 264	209 106

Kurzové rozdíly aktivní	0	0
Kurzové rozdíly pasivní	0	0

Obsahem účtu náklady příštích období jsou výdaje na předplatné časopisů a knihovnických databází, licence, pojištění pro pojistné období roku 2026.

Obsahem účtu příjmy příštích období je cashpooling – úroky za 12/2025 z účtu rezerv, sociálního fondu, platebních karet a běžného účtu a spoluúčast zaměstnance při náhradě škody na vozidle.

Obsahem účtu výnosy příštích období jsou konferenční poplatky na akci Fish Mating Systems 2026.

5. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění vyplývající z mezd 12/2025 činí 2 491 030 Kč, z této částky představuje 1 729 972,00 Kč závazky ze sociálního pojištění a

761 058 Kč představuje závazky ze zdravotního pojištění.

6. Daňové závazky a pohledávky vůči státu

Veškeré daňové závazky vůči státu byly uhrazeny ve lhůtě splatnosti.

7. Změny ve jmění (v Kč)

Datum	Vlastní jmění	Sociální fond	Rezervní fond	Fond účel. urč. prostředků	Fond reprodukce majetku	Hospodář. výsledek
K 1. 1. 2025	72 687 812	1 045 427	4 621 832	5 483 959	8 349 242	498 092
Tvorba	2 156 167	2 241 384	51 000	821 811	9 338 727	
Čerpání	6 694 241	2 735 590	26 000	4 899 670	9 246 561	
K 31. 12. 2025	68 149 738	551 221	4 646 832	1 406 100	8 441 409	339 127

8. Rezervy

Celková výše rezerv k 31.12.2025 činí 0 Kč.

9. Hospodářský výsledek

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. vykázal za účetní období 2025 hospodářský výsledek ve výši 339.127,40,- Kč.

Hospodářský výsledek z roku 2024 ve výši 498.092,41- Kč byl rozdělen do sociálního fondu ve výši 273.092,41- Kč, do rezervního fondu ve výši 25.000, - Kč a do fondu rozvoje majetku ve výši 200.000, - Kč.

Ústav vycházel při zjištění základu daně z příjmů z účetního hospodářského výsledku před zdaněním, který upravil o nedaňové náklady i nedaňové výnosy. Základ daně, který touto úpravou získal, ponížil ve smyslu § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů. Finanční prostředky získané touto úsporou na daní budou v následujícím zdaňovacím období použity ke krytí nákladů (výdajů) na vědecké, výzkumné a vývojové činnosti."

10. Ostatní informace

Účetní jednotka není společníkem v žádné účetní jednotce s neomezeným ručením.

Členové řídicích a kontrolních orgánů účetní jednotky ani jejich rodinní příslušníci neuzavřeli za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy ve vztahu k účetní jednotce.

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.
Sídlo: Květná 170/8. 603 65 Brno

11. Události po skončení účetního období

V období od 01.01.2026 do data sestavení účetní závěrky pokračoval ÚBO AV ČR, v.v.i. ve své obvyklé činnosti a nedošlo k žádným významným změnám.

V Brně dne 30.3.2026

Zpracoval: Martina Grünwaldová

Schválil: prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja, Ph.D., ředitel

Vyřizuje: Ing. Radek Malášek

Dne: 17.4.2026

Vážený pan
prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja, Ph.D.
ředitel veřejné výzkumné instituce
Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.
Květná 170/8
603 65 Brno

Věc: Dopis vedení účetní jednotky k auditu účetní závěrky k 31.12. 2025

V návaznosti na Zprávu nezávislého auditora o ověření účetní závěrky ze dne 17. dubna 2026 Vám sdělujeme další informace o provedeném auditu.

Cílem tohoto dopisu je Vás seznámit se způsobem provádění a zhodnocení výsledků auditu účetní závěrky, ale také upozornit na případné další, méně významné nedostatky a problémy v účetnictví a vnitřním kontrolním systému, které byly při auditu zjištěny, a to včetně případného návrhu na opatření k jejich odstranění.

Při auditu účetní závěrky auditor v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech, ověřuje, zda informace uvedené v účetní závěrce podávají věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky a dává vyjádření k ostatním informacím (údaje uvedené ve výroční zprávě), zda jsou v souladu s účetní závěrkou.

Postupy ověřování, vyhodnocování míry rizika, získávání důkazních informací, zdroje informací a způsoby výběru vzorků, byly prováděny v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy, souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky a programy auditu specifikovanými v Auditorském manuálu společnosti RS AUDIT, spol. s r.o., na které obsahově navazují auditorské postupy auditorské skupiny vedené auditorem Ing. Radkem Maláškem.

Zdrojem důkazních informací při ověřování jednotlivých oblastí bylo především účetnictví a další písemnosti účetní jednotky. Informace jsme získávali také od vedení účetní jednotky, peněžních ústavů, dodavatelů, odběratelů apod.

Při utváření názoru na účetní závěrku jsme nezkoumali vždy veškeré dostupné informace, ale při výběru vzorku jsme se řídili zásadou významnosti jednotlivých skutečností, tj. zaměřili jsme se zejména na položky a operace, které jsou významné vzhledem k celkovým ukazatelům účetní jednotky.

Celý průběh auditu včetně použitých zdrojů důkazních informací a výsledků ověření roční účetní závěrky je dokumentován ve „Spisu auditora“, který je uložen v pobočce firmy RS AUDIT, spol. s r.o., na adrese Jinačovice 146, Jinačovice.

Na základě provedeného auditu účetní závěrky a výroční zprávy instituce jsme dospěli k následujícím závěrům:

1. Ověřovaná účetní závěrka byla sestavena v souladu s platnými zákony a předpisy a podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace instituce k datu účetní závěrky a výsledku jejího hospodaření za ověřované období.
2. Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě (dále jen ostatní informace) jsou ve všech významných ohledech v souladu s ověřovanou účetní závěrkou.
3. Výrok „bez výhrad“ k účetní závěrce a vyjádření k ostatním informacím jsou ve Zprávě nezávislého auditora.
4. Při auditu účetní závěrky byly jinak shledány pouze menší nedostatky, které nemají podstatný dopad na účetní závěrku nebo jsou formálního rázu, přičemž většina z těchto nedostatků byla v průběhu auditu odstraněna. S dílčími výsledky průběžného auditu byli podrobně seznamováni příslušní odpovědní pracovníci.
5. Chtěli bychom Vás upozornit na následující skutečnosti:
 - a) Doporučujeme důsledně sledovat čerpání dotačních titulů na jednotlivé projekty. V případě poskytování dotačních prostředků nerovnoměrně v průběhu řešení daného projektu je nutné kontrolovat vlastní hospodaření projektu, které by k datu sestavení účetní závěrky mělo být vždy vyrovnané.

Na závěr upozorňujeme, že prověření účetního a vnitřního kontrolního systému a účetních záznamů firmy bylo provedeno výběrovými metodami pro potřeby vytvoření názoru na účetní závěrku a není tedy zcela vyloučeno, že v této oblasti neexistují další nedostatky a problémy.

S pozdravem

.....
Ing. Radek Malášek
auditor

RS AUDIT, spol. s.r.o.

Jinačovice 146

664 34 Jinačovice

Vážený pane auditore,

tento dopis obsahující prohlášení je poskytnut v souvislosti s Vaším auditem účetní závěrky veřejné výzkumné instituce Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. za rok končící 31. prosince 2025 za účelem vyjádření výroku o tom, zda účetní závěrka, ve všech významných (materiálních) ohledech, vede k věrnému zobrazení, v souladu s českými standardy účetního výkaznictví.

Potvrzujeme:

Účetní závěrka

- splnili jsme naše povinnosti uvedené v podmínkách auditní zakázky týkající se sestavení účetní závěrky podle českých standardů účetního výkaznictví a zejména to, že účetní závěrka vede k věrnému zobrazení v souladu s těmito standardy,
- významné předpoklady použité při stanovování účetních odhadů, včetně ocenění reálnou hodnotou, jsou přiměřené,
- všechny události po datu účetní závěrky, u kterých české standardy účetního výkaznictví vyžadují úpravu nebo zveřejnění, byly upraveny nebo zveřejněny,
- v účetní závěrce nejsou žádné neopravené nesprávnosti,
- aktiva prezentovaná v účetní závěrce nejsou nadhodnocena,
- závazky prezentované v účetní závěrce k rozvahovému dni jsou kompletní a neexistují žádné další závazky, které by nebyly v účetní závěrce zobrazeny,
- veřejná výzkumná instituce splnila všechny podmínky pro řádné čerpání dotací stanovené zákonem a všechny smluvní podmínky stanovené poskytovateli dotací,
- jsme si vědomi pravidel pro tvorbu a čerpání FÚUP, vedení Instituce bude důsledně pracovat na nápravě zůstatku vykázaného k rozvahovému dni, kdy jsou v tomto zůstatku obsaženy i částky z minulých let,
- veřejná výzkumná instituce splňuje všechny požadavky smluv, jejichž nedodržení může mít významný vliv na účetní závěrku.
- Vedení Instituce důsledně sleduje politicko-ekonomický vývoj doma i v zahraničí a na základě vyhodnocení všech aktuálně dostupných informací se domnívá, že předpoklad nepřetržitého trvání Instituce není ohrožen, a tudíž použití tohoto předpokladu pro sestavení účetní závěrky je i nadále vhodné, a v současnosti ani neexistuje významná nejistota týkající se tohoto předpokladu. Všechny aktuálně dostupné významné informace týkající se našeho posouzení možného dopadu výše uvedených opatření byly uvedeny v příloze v účetní závěrce.
- Veškeré poskytnuté dotace byly s poskytovateli řádně vyúčtovány a Instituce nemá k rozvahovému dni žádné nevypořádané závazky vůči poskytovatelům dotací, které by byly po splatnosti.
- Nevyskytly se žádné problémy, které by mohly mít významný dopad na účetní závěrku

v souvislosti s členy vedení veřejné výzkumné instituce ani jejími zaměstnanci, kteří mají významnou úlohu ve vnitřních kontrolách.

Poskytnuté informace

- poskytli jsme Vám:
 - přístup k veškerým informacím, o nichž jsme si vědomi, že jsou relevantní pro sestavení účetní závěrky, jako jsou účetní záznamy, doklady a ostatní materiály,
 - dodatečné informace, které jste od nás požadovali pro účely provedení auditu,
 - neomezený přístup k osobám v rámci účetní jednotky, od kterých je podle Vás nezbytné získat důkazní informace.
- veškeré transakce byly zohledněny v účetních záznamech a zobrazeny v účetní závěrce,
- poskytli jsme Vám výsledky našeho vyhodnocení rizika, že účetní závěrka může obsahovat významnou (materiální) nesprávnost v důsledku podvodu,
- poskytli jsme Vám veškeré informace ve vztahu k podvodu nebo podezření na podvod, které jsou nám známy a které mají dopad na účetní jednotku a týkají se:
 - vedení,
 - zaměstnanců, kteří mají významnou roli ve vnitřní kontrole, nebo
 - ostatních, pokud by podvod mohl mít významný (materiální) dopad na účetní závěrku.
- poskytli jsme Vám veškeré informace týkající se tvrzení o podvodu nebo podezření na podvod s dopadem na účetní závěrku účetní jednotky, oznámené zaměstnanci, bývalými zaměstnanci, analytiky, regulátory nebo ostatními,
- sdělili jsme Vám veškeré známé případy nesouladu nebo podezření na nesoulad s právními předpisy, jejichž dopady by měly být zváženy při sestavování účetní závěrky,
- sdělili jsme Vám veškeré informace o soudních sporech, které instituce vede jako strana žalující, nebo které jsou proti ní vedeny jako straně žalované,
- nejsme si vědomi žádných událostí nebo okolností, které by zpochybňovaly schopnost jednotky pokračovat ve své činnosti v dohledné budoucnosti.

V Brně dne 17. dubna 2026

prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja, Ph.D.
ředitel ústavu

Věc: Zápis z projednání auditu účetní závěrky veřejné výzkumné instituce Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. za rok 2025

Dne 30. dubna 2026 se uskutečnilo projednání zprávy o auditu účetní závěrky veřejné výzkumné instituce Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. za rok 2025.

Ředitel ústavu a auditor projednali „Zprávu nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31.12.2025“ veřejné výzkumné instituce Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.

Pro projednání dopisu vedení a tohoto dokumentu s auditorem souhlasím s výrokem auditora uvedeným ve zprávě.

V Brně dne 30. dubna 2026

.....
prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja, Ph.D.
ředitel